

ԱՌԵՏԱԲԵՐ

ՈՒՍՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ԴԼՍԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 50.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՄԱՅԻՍ 4, 1907.

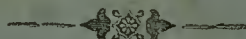
Ն. 18

ՍԱՀԻՊ Ի ԻՄԹԻՅԱԶ
Ճ. Ք. ԿՐԻՆ

ՄԻԻՔԼԼԻՅ
Հ. Ս. ՊԱՐԵՍ

ՇԷՐԱ՛Թ Ի ԻՇԹԻՐԱ ՎԷ ՍԱ՛ԻՐԷ

ԱՌԵՏԱԲԵՐ հեր հաճախ ձիւմ'ա երբեքս կիւնիւ ցեղը օրոնուր : Իհմալիք ի Շահանէ իջիւն սեճե-
լիյի պեր վեճն ի փեղին մեճիտիյէ 20 դրշ. հիսապըլէ 30 դրշ., վե մեմալիք ի հճեկալիյէ իջիւն
14 տօլար եախօտ 6 շիլին եախօտ 73 Ֆրանգ, վե ալլըգ Աւետաբերին սեճեվի Ֆիյ'աբը հեր եեր իջիւն
6 դրշ. տըր : Պիւր նուսիսի 30 փարա օլուա, փօսրա իւճրեքի բարաճըմըգա 'ա'իտ տիւր : Ղազե-
բայա տերճ օլունցազ իւզրե մուհարրերաք վե ապօնե եազըլմազ վե փօսրայա 'ա'իտ մեվատտ
իջիւն մեքքուազ վե ազգե իսթանալօտա Ամերիգան իսանընտա Տր. Հ. Ս. Պարնըմ նամընա կեօն-
տերիւմի տիւր :

Ա. Յ. ՊՈՅԱՃԵԱՆ ԻՍԹԱՆՊՈԼ

ՊԵՆՏԱՆՔԸՆԸ ԵՐԿՈՒՇՈՒ

ընտանեկան հարաբերությունները միայնակ
 օլարադ 'ազատ էտրիկն պիր մեհլիստե տախի փեք
 չօդ քրմանէր հազըր պուլունմըլար տըր : Պալատե
 զիքը օլունան մուխապիրին պէյանըննա, «Սէօյլե-
 մէյէ քաչաւամասը իւզէրինտէն Յ տաղիզա կէչմէզ-
 տէն միւսթէմի'ուսընը սանըրսըն չէլիք չէնիլէլէր
 իլէ իմիշ կիպի փէնչէսինէ կէչիլըր իտի, վէ գուվ-
 վէթիլ տաեմէր նուլթզըն խաթիմէսինտէ էտրիկն
 միւշֆիզանէ վէ 'աչզըր տա'վէթտէն խալը զէման
 էվիլէ քէնտի կիւնահլարընտան թէվպէ էտէրլէր ի-
 տի : էքքէքէրէ մախսուս ճէմիլյէթլէրտէ (տու'ա
 ճէմիլյէթլէրինտէն պա'զըլարը եալընըզ էքքէքէրէ
 'մախսուս իտի) էօն գանափէլէրտէ օթուրսն ա-
 տէմէր սըրա սըրա եէրլէրինտէն զալզըլօրար իտի
 քի, անլէրտէն հէր պիրիսինի Քրիստոստա խէլաս
 արալան քրմանէլէր տօլտուրսընլար :» Սօն կէճէտէ
 պա'զըլարը ազ սաչը վէ պօլարը պիւքիւմիւշ 'պա'զըլարը տա իշպու կէնիշ 'ալէմտէ եէնի եէթէն-
 լէրտէն միւրէքքէպ օլմադ իւզըրէ, 200 քիշի եէնի
 պիր խրիսթիան հալաթընա պաչաւամազըղա օլան
 հիյէթլէրինի 'ալէնէն ի'թիրաֆ էլլէմիշլէր տիր : Պիր
 ազամ ճէմիլյէթին 'ազտ օլունաճաղը վազթտան Յ

սա՛աթ էվվել 1,000 քիչի թօփլանմըչար քի, իճ-
թիմա՛ պաշխարողը զէման քիլիսէյէ տախիլ օլա-
պիլսինկէր: Իշպու իճթիմա՛լարըն մէնֆա՛աթլա-
րընտան պիրիսի բուհանի մէ՛մուրլար իւզէրինտէ
հիւան ի թէ՛սիրի օլմուշ տըր: «Կէլէճէք պիր իքի
սէնէնին վա՛ղլարը իլէ քիլիսէ իշինէ մախսուս թէշ-
քիլաթ վէ թէնսիլգաթլընտա տահա տէրին սուրէթտէ
բուհանի շէվզ ու զայրէթ վէ հայաթ ու հարէքթի
էսէրլէրի կէօրիւլէճէք, վէ հայրմանէ պա՛րս վէ
մուճիլլէր պուլուհաճաղ վէ չօզ ճանլար գաղանը-
լաճաղ տըր:»

Պրուպլին կիպի պիր խրիսթիյան շէհրինտէ պու
կիպի մէճլիս վէ ճէմ՛կէթլէր գալպլէրիմիլզի չիւք-
րան վէ մէսէրլէթ իլէ տօլտուրըրլար իսէ տէ, Գօ-
րէնըն փայլթաթլը օլան Սէուլտա վուզուլը
խապէր վէրիլէն իճթիմա՛լար տահա յաճիլ տիրլէր:
Ամէրիգատա թալէպէնին խրիսթիյան իթթիհատը
մուրախսաը Մր. Մօթ՛ ըէֆաղաթլընտա սա՛րլէր,
էզճիւմլէ իշպու մուհարրի ի յաճիլն սընֆ ըէֆի-
զի Մր. Մօրս պուլուհաճաղը հալտէ, շէհր ի մէզ-
քիւրը կէշէն Մարտ ալընտա գիյարէթ էթմիշ, վէ
պիր իճթիմա՛տա 6,000 քիչի հաղըր պուլուհաճաղ
տըր: Անլէր եէր իւզէրինէ օթուրտըրլարնտան,
պիրիպիլլէրինէ տահա հաղըն օթուրտըրլարնտան,
Մր. Մօթ՛ պիր թէրճիւման վասըթասըրլա Յիսուս
Քրիստոսըն գուվլէթլինտէն պահա էլլէմիշ տիր,
իճթիմա՛ իւշ պուշուզ սա՛աթ սիւրմիւշ իսէ տէ,
հէր կէօզ անըն իւզէրինէ տիքիլի գալմըշ տըր, վէ
իճթիմա՛ըն խիթամընտա 200 ի միւթէճալիլ քիմ-
սէլէր քէնսիլլէրին փութիլլէրէսթ գօնշուլարը հա-
ղըր օլտըրլարը հալտէ, Յիսուս Քրիստոսը քէնտի-
լէրէ Բապա վէ իշէապըրտ սըֆէթիլլէ գապուլ
էթմէքլիլէ մախսուս օլան արզուլարըն պէյան
էթմէք իւզլիէ այաղա գալգմըչար: Պուհաճան սօն-
րա սա՛ր իճթիմա՛լար տախի յագտ էտիլմիշ օ-
լուպ, պուլուհաճաղ պիրիսինտէ հաղըր պուլուհաճաղ
օլան պիր գաթ շէօլլէ իշար էտիյօր. «Էլէր չիմ-
տիքի բուհանի յաղ ու շէվզտէն խիթիֆատէ օլու-
հուպ տա բուհանի իշ իլէրի կէօթիւրիւլիւր իսէ,
գապիլ քի Գօրէա Ագաս ի Շարղըն իւք խրիսթիյան
գալմը օլաճաղ տըր:» Միւֆարտալթլարընտան էվ-
վէլ, Մր. Մօթ՛, Մր. Մօրս վէ Ամէրիգալը հէյէթ ի
մէպ՛ուսէնին տիկէր աղասը իմիէրաթթօրըն հուզու-
րընա չըզմաղ շէրէֆինէ հա՛լլ օլմուշար տըր:

Ամէրիգան Պօրտ չիրքէթլինին քեաթիպի Տր.
Պարթըն ճափօնիատան հաղտըր պիր մէքթուպ-
տա կէշէն մուհարէպէտէ ճափօնիալլարըն պաշ զօ-
մանտանը Գօնթ Օհամա իլէ միւլաղաթ էթմիշ ի-
տիլինի խապէր վէրմէքտէ տիր: Պիզղաթ Գօնթ

Օհամա խրիսթիյան տէյիլ իսէ տէ, օ՛ խրիսթիյան-
լըղա տօսթ տըր, վէ միւլաղաթ էնանսընտա էլ-
էէվմ՛ ճափօնիատա թահալ ի իլմ՛ էթմէքտէ պու-
լուհան Աճի միւթէճալիլ Չինլի թալէպէտէն պահա
էթմիշ տիր: Միւլարիլէյնին խաթի՛ասընճա, Չին՛
Գաթօլիքլէրին իճա էթտիքլէրի պա՛ղը աղաղ
շէլլէրտէն սօլալը խրիսթիյանլըզ հաղընտա սու՛ ի
գաննա գահիլ օլմուշ տըր: Չինլիլէր Փրօթէսթան-
լարըն տախի յախի խաթատա պուլուհաճաղարըն
գանն էթմէքտէ կիպի կէօրիւլիւլար: Պու կիպի
Չինլիլէրին գուլաղլարընա խրիսթիյանլըզն հէր գալմ
իշին խապըր օլտըրը հաղիպաթլը էյիճէ տօլտուրը-
մասը մուզթաղի տիր: Գօնթ Օհամա Կ. Խ. Շիր-
քէթլինտէն սիթալիլքեաթանէ պիր լիսան իլէ պահա
էտիլ տէմիշ տիր քի, «Պու չիրքէթլին՛ կէնճէրի
քէնտի տա՛րէ ի հուֆուլը տախիլլինէ կէթլիւմէսի
իշին էլիմտէն կէլէն հէր մու՛ալլէնէթի անա իֆա
էտէճէլիմ:» Ամէրիգան Պօրտ Շիրքէթլինէ մէրպուլ
Տօշիա գօլէճինէ տա՛ր կաղար իքէն չիրքէթլին
քեաթիպի Տր. Պարթըն տէյօր քի, «Անըն չիմտիքի
թալէպէսինին մըզտարը թաղրիպէն 700 օլուպ,
մէ՛գուլարըն 100 գատարը չօպանլար, վա՛ղլար
վէ Կ. Խ. Շիրքէթլի քեաթիպլէրի սըֆէթիլլէ խրիս-
թիյան իշինտէ պուլուհաճաղտա, 100տէն գիյատէսի
մու՛ալլիմիլք էթմէքտէ, վէ ճալ մէպ՛ուսան մէճլիսի
աղաղընտա պուլուհաճաղտա, հիշէլէրի թիճարէթ-
լէ իշթիլալ էթմէքտէ, վէ էքսէրիսի իշ վէ կիւճ-
լէրինտէ վէ սէն՛աթ ու մէսէքլէրինտէ խրիսթի-
յանլար սըֆէթիլլէ տիլլէրինին աղքեամընը կէօս-
թէրմէքտէ տիրլէր: Տր. Պարթըն «Քիւրիյ», հա՛-
նի ժողովական քիլիսէլէրէ տա՛ր տախի մա՛լիւ-
մաթ վէրէքէք տէյօր քի, «ճափօնիատա եիւզտէն
գիյատէ միւլաթաղի ժողովական քիլիսէլէրի մէվ-
ճուտ օլուպ, պուլուհաճաղ ճափօնիա տախիլլինտէ
վէ խարիճտէ իշէմէք իշին գուվլէթլի միսիօնէր
չիրքէթլէրի վար տըր: Վէ անլէրին թէ՛արրիւզի,
սաղլամ վէ Ինճիլին աղքեամընա մուլաֆըդ օլան
ահիլ ու աթիպըրըն՝ օրայա կիտէն իլք միսիօ-
նէրլէրին աղ ու թէտպիլլինին շահիտ ի աալիլ վէ
ճափօնիալլար քէնտի իշէրինին մէս՛ուլլիլլինի
տէրլիւհաճէ էթմէյէ մուզթէտիր օլուր օլմաղ, օլ
մէս՛ուլլիլլէթի Պօրտըն անլէրին իւզէրինէ գօմաղ-
տաքի մէսէք ի հաթիմանէսինին ապիտէ ի պի
աալիլ տիրլէր: Պուլըն հէթթիճէսի չու օլ-
մուշ տըր քի, պիր չօզ մուզթէտիր գաթիլար
պու մէզհէպի ֆըրգանըն քիլիսէլէրինէ ճէլա օ-
լուհաճաղ տըր: Տր. Պարթըն գիյարէթի էս-
նասընտա ճափօնիատա միւլալէշլիլլանէ եէնի պիր
բուհանի թէտպիլլը իթթիլաղ էտիլմիշ տիր:
Թէրթիլ օլուհաճաղ իլան ճափօնիանըն մուլաթէլիֆ

չէհրլէրինի զլեյարեթլէ, անդէրտէ միւսլէշիրտնէ մէծիւլէր 'ազտ էթմէքտէն' իսպարէթ տիր: Իւր տէֆ'ա թուռուպա շէհրինէ կիտիլմիշ, վէ 10 կիւնլիւք բու- հանի իճթիմա'լարըն նիհայէթինտէ 330 քիշի խրիս- թիյանլար Գըֆէթիյէ վաֆիթիլ օլունմագ արդուսը- նը իզհար էթմիշլէր տիր: Ճափօնիատա խրիսթի- յանլըն հալը հաղըրը իւմիտալիշ իսէ տէ, շիմ- տիյէ գատար վաֆիթիլ օլունման Ճափօնլըրըն մըլտարը մէճմուլը 130,000 քիշի, եալօտ հէր 300 քիշիտէն պիրի տէմէք տիր: Վէ լաքին զանն է- տիլտիյինէ կէօրէ, Ճափօնիատա, նիշէլէրի 'ալի մա- գամլարտա պուլունման զէվաթտան միւրէքքէպ օլ- մագ իւզրէ, պիր միլիօն Ճափօնիալըր վար տըր քի, քէմալը խուլուսլէ Յիսուս Քրիստոսա ինա- նըպ, անըն թա'լիմաթընա կէօրէ 'էօմր կէշիրմէյէ չալըճագտա տըրլար: Հէմ տէ Տր. Պարթընըն ի- թիդատընճա, «Պիլ էօյլէ պիր տէվրէյէ եթիշիյօ- լըզ քի, օ զէման կիլլիտէն Քրիստոսա իման էթ- մէքտէ պուլունմալար մէյտանա չըզըպ, քէնալիէ- րին Յիսուս Քրիստոսա օլան պի'աթ վէ ստոա- գաթլարընը աչըգտան ի'թիրաֆ ու ի'լան էտէճէք- լէր, վէ իրիսթիյանլըրըն Ճափօնիատա հաքիմ պիր տին օլմաւընա չալըճագտա իլէ պիրէշէճէքլէր տիր»:

Ինկիլթէրա ժողովականլարընըն միսիօնէր չիր- քէթի օլան լընտըն Միշընէրի Սօսայիթի' Հինտիս- թանըն ճէնուսլընտա քիտ'ին թրափանգօր շէհրինտէ միսիօնէր իշինէ պաշամալարընըն 100 իւնճիւ րէ'սի սէնէ ի տէվրէյէսի շէնլիյինի իճրա էյլէմիշլէր տիր: Իշպու իճթիմա' Պամօրին պուլունմալարտան, եա'նի Հինտիսթանըն էն ճէնուսլի նօզթալընտան անճապ պիր դաշ միլ ուզագտա պուլունման Նախերպալ շէհրինտէ 'ազտ էտիլմիշ տիր: Պունտան 100 սէնէ էկլէլ պիւթիւն օ թարաֆլար փուլիէրէսթիլը վէ դօյու զուլմէթ վէ ճէնալէթ իշինտէ պուլունմագ- տա իտի: Իշպու շէնլիքտէ հաղըր պուլունմագ իւզրէ, Ինկիլթէրատան պիր հէյ'էթ ի մէպ'ուսէ կէլմիշ օլտըզը կիպի, Հինտիսթանտաքի սա'իր մի- սիօնէրլիքլէրտէն տախի օն հէյ'էթ ի մէպ'ուսէ կէլ- միշ տիր: Իշպու մէպ'ուսլարտան պիրլինին եաղ- տըլընա կէօրէ, «Լընտըն Միշընէրի Սօսայիթի' Հինտիսթանտա էն մուսթագամ միսիօնէր թէշքի- լաթլարընտան պիրիսի օլուպ, Ալլահըն հուզուր վէ ֆէյլ ու պէրէքթէթինին առարը պահիրէսինէ նա'իլ օլմուշ տըր»:

Ենլի խրիսթիյան ճէմա'աթը 71,023 նէֆէրտէն միւրէքքէպ օլուպ, պունլարըն 9,626սը քիլիսէնին միւշթէրիք ա'զաթ տըրլար: 334 քիլի- սէլէրի վէ 16,000 շալիթտանը պուլունման 394 մէքթէպլէրի վար տըր: Խրիսթիյանլարա մախսուս պիր գօլէճ տախի վար տըր, վէ պիր չօգ միւլթէ-

'ալլիմ վէ միւլթէ'ալլիմէ էրքէք վէ գատունլար պու- լունտըգտան պաշգա, խրիսթիյան օլան վէ օլմա- յան էհալլինին պիւթիւնիւ խալլըճա եիւքսէլմիշ օ- լուպ, հայաթըն զըյմէթինն տա'իր եէնի պիր տուչ- զու մէյտանա կէլմիշ տիր: Պու միսիօնէրլիքլէրէ տիւնեատա հէր հանկի մէզհէպի ֆըրգանըն միսիօ- նէրլիքլէրինէ մէրպուլթ օլան թըպպիյէ իշլէրի իշինտէ էն պէօյիւք թըպպիյէ իշի մէրպուլթ տըր, վէ պու- իշ միւլթէշիրանէ պիր ալէթ վէ վասըթա մագա- մընտա, պու մէմէքթէթտէ կէօրէկէլտիլիմ ապքի էն մուլաֆֆագ թըպպիյէ թէշէպպիւսիւ — ինտան- լարը իմանա կէթիւրմէք իշինտէ դայէթ 'ալլիմ պիր գուլկէթ տիր»:

Յունլար այընտա զէմանէմիլին էն մա'րուֆ միսիօնէրի օլան Տր. Ճան ֆէյթըն վէֆաթ էթմիշ տիր: Միւմաիլէյ 1824տէ Իսգօհիատա սօզմուշ վէ ֆագիր պիր չօճուգ օլտըլընտան, պիր միւտաթ պիր սէն'աթ իլէ իշթիլալ էթալքտէն սօնրա, չօգ չալըճալ չապալայարալ, վէ քէնտի մէսարիֆինի վէրէքէք պիր դօլէճ թա'լիմ ու թէրպիյէսի էլէ կէ- չիրտի: Օ' պիր միսիօնէր սըֆէթիյէ վաշի վէ մէրաիւմիօր (տաէմ էթի եէյէն) գապիլէլէր իլէ մէսքիւն Հէպրիտ առալարընա կիտիլ, միւլթէպա- զը 'էօմրիւնիւն զըսմը ա'գամընը օրատա կէշիրտի: Օ' փէք 'ալլիմ պիր զաթ տէյիլ իտի: Ետը սանը պէլլիսիլ պիր գալիմ արատընտա իշլէտի, վէ պիր ճիհէթ միւսթէմա օլարագ սա'իր ճիհէթլէրէ 'այ- նի իշտէ չալըճան սա'իր խրիսթիյան իշճիլէրտէն իւսթիւն տէյիլ իտի: Անը հէր քէսին նաղարընտա մահպուպ վէ միւլթէրէմ զըլան շէ'անըն կիւզէլ էլ- սաֆը ալպալիյէսի իտի: Օ' հէր քէսի սէվէր վէ զէլիլ վաշիլէր իլէ էօյլէ տօսթանէ պիր սուրէթտէ իշթիրաքտա պուլունմուր վէ պու վէճիլէ անլէրէ գարը օլան մուհապլէթինի կէօսթէրի իտի քի, անլէրին տախի մուղապլէթէն քէնտիլինի սէվմէ- մէլէրի գապիլ տէյիլ իտի: Իշտալարընտան պիր դալը էօլաիւրիւլաիւ, վէ պիլգաթ քէնտիլին հա- յաթը տէֆ'աթլէ մուլաթարատա պուլունմու ի- սէ տէ, մէզքիւր առալարտա պէօյիւք պիր թէ- պէտաիւլ վուզուլընը, եա'նի 20 պլինի միւլթէճա- վիլ եէրի խրիսթիյանլար վէ Ինճիլի նէշր ու թա' միմէ քէմալը դայրէթլէ չալըճան 330 մու'ալլիմ կէօրմէք պաիսթիյարըլընա նա'իլ օլտու: Պէօյիւք առալարըն իշլէրի թարաֆլարընտա հալա փուլիէ- րէսթլէր պուլունմու, թաճիլլէր պունլարտ սի- լաշլար վէ միւսքիրաթ սաթմագտա, վէ պու տա- խի անլէր արատընտա պիր խալը գալիլա վէ չար- փըճալարա պա'իւ օլմագտա տըր: Կէշէլէրտէ անլէրին արատընա սուլհ էտիճիլէր սըֆէթիյէ սի-

լահարդ կիտէն իւշ եղբայրներ դաթլ էտիմիշ, վէ ան-
լէրն պիւրնինն ճէսէտի մէրտիւմիւօրլար թարա-
ֆընտան եկնիւմիշ տիր: Լաքին միւսինն Տր. Փէյ-
թըն օլ ասալարտա Խնճիլին օ գատար չօդ սէմէ-
րէլէրինի կէօրմիւշ խալ քի, սօն սօնուէնտա մէղ-
քիւր ասալարտն հէփ սէքէնէսինին Խնճիլի գապուշ
էտէճէքլէրնտէ հիշ չիւպիշէսի հօգ իտի:

Ինկիլիզ Երիցական միսիօնէրլէրնտէն պիւրնինն
Ֆօրմօլա ասալարտաքի Խնճիլ իշինէ աս"իր հաղ-
տըղը պիր մէքթուպտա օրաստաքի հարէքէթ ի տի-
նիյէսին դայէթ ճալպի տիգգալթ" օլտըղընը պէյան
էթմէքտէ տիր: Պուշտան պէշ սէնէ էվիլէ քէնտի-
նին իշէմէքտէ օլտըղը թարաֆլարտա 'իպատէթ ի-
չիւն հիշ պիր 'ալէնի իճթիւմա' 'ապտ օլուշմաղ ի-
քէն, էլեւիւմ իւշ 'իպատէթ խանէ պուլուշուպ,
պուշարտա 200-300է գատար քիմսէլէր իճրա ի
'իպատէթ էտէրլէր: Միւսմիւշէ միսիօնէր գիյա-
րէթ էթտիյի պիր մահալտէ վաֆթիդ օլուշմաղ
իւզրէ թէֆթիշ էսիլէճէք 50 նամէքս պուլուշ:

Եանկիւշքեանիկ ըրմաղընըն ճէնուպընտա քեա"ին
Քիւսի Զան վիւսյէթինտէ Մէսա տէնիլէն էհալի ի
ասիլէ գապիլէլէրի վար տըր: «Զիշէքլի Միսօս-
լար» - Սու Միսօսլարը» վէ սա"իր գապիլէլէր վար
իսէ տէ, ալէլէրին սալըսընա տա"իր փէք աղ մա-
լիւմաթըմըզ վար տըր, վէ անլէր հաղգընտա արա-
լարընտա սաքին օլտըղլարը Զինլիլէրին անլէրէ
նաղարը չիւպիշ իլէ պազմալարը խապէրինտէն
պաշգա փէք աղ խապէր ալապիլիլիդ: Անլէր տ-
րասընտա չալըշան Խնկիլիզ միսիօնէրլէր պուլուշ-
նուպ, ախիլէն պուլ միսիօնէրլէր ճէսարէթ-
պալաշ մուլթաֆաղիլէթէ նա"իլ օլուշլար տըր:
Պիր միւստէթ էփէյի թէ'ատտի վաղը' օլմուշ խէ
տէ, Զինլի մուլթասարըրֆլար' հիշ քիմսէ Ք. Մու-
գատտէս օգուլմալարտան, եախօտ խրիսթիյան օլ-
մասընտան սօլալը տիւշարը թէ'ատտի օլմամալը
տըր, տէյիւ էմրնամէլէր կէօնտէրմիշլէր տիր: Վեր-
ուալըրդ պիր մէքթուպընտա Միսօսլարը գիյա-
րէթ էտիւպ, 8 կիւն իշինտէ 969 քիշի վէ պիւլթիւն
հօլճուլըր էսնասընտա 1,117 քիշի վաֆթիդ էթտի-
յինի, վէ անլէրտէն հէր պիւրնինի վաֆթիդ էթմէգտէն
էվիլէ վէքիլիսէ աղալըղընտ գապուշ էթմէգտէն էվ-
վէլ, տիգգալթէ թէֆթիշ էյէմիշ խալիյինի պիւլտիլիյօր:
Միսօսլարըն քէնտի արալարընտա խամլէրի հօգ տըր:
Էրքէք պիր քիմսէ «Իսթիյար պէօյիւք», «Իսթի-
յար իքիւք», վէ պիր գատըն «պէօյիւք հէմշիլէ»,
«քիւշիւք հէմշիլէ», եախօտ պուշարտա պէնգէր
պիր խամլէ հատ օլուշուլար, Վաֆթիդ օլուշտըղ-
լարը էսնատէ, անլէր չօգճա Ք. Մուգ. խամլէրի ին-
թիսապ էյէմիշլէր տիր: Մր. Ուալթըրդ տէյօր քի,

«Թալիպլէրտէն տահա եիւղլէրճէսի միւսթաղպէլ
պիր գիյարէթտէ վաֆթիդ օլուշմաղլարընա իւ-
միսլար տըրլար: Սաաէսա 'պուշարտն վաֆթիդ
օլուշմամալարը իշիւն պիր քիմսէ սօլալը մէն' էտէ-
պիլիլէր մի, ' տէյիւ սիւ"ալ էթտիյի կիւլի, պէնիմ
տալի պուշարտը վաֆթիդ օլուշմաղլըրտան մէն' էթ-
մէքլիլէ առաքեալտան գիյատէ հաղգ ու սէլահիլէթիւմ
հօգ իտի: Պու իշ հիշ չիւպիշէ հօգ քի Րուհտան տըր:»

ՔՐԻՍՏՈՍԱՆ ԳՐՅԱՄԸ ՎԷ ԳՐՅԱՄԵԹ ԻԻԼ ԵՄՎԱԹ
(Յ. Գ. Գ.)

Եարըն հիշէ Խրիսթիյան քիլիսէլէր Րապալմըզ
Յիսուս Քրիստոսըն էմվաթտան դըյամ էթմէսինի
զիքր իշիւն հօրթու թուլթաճաղար տըր: Վա-
գա'ա Խրիսթիյան 'պէմիւնտէ հէր կիրակի կիւնիւ
օլ միւսարէք վաղը'անըն գիւքրի իշիւն պիր հօր-
թու տըր: Վէ Րապալմըզըն էմվաթտան դըյամը
տիւնտա թարիլիլտէ էն մէշուր վէ էն մա'նա-
տար վաղը'ա օլտըղը իշիւն, հէր հաֆթա գիւքր
օլուշմաղա տէյէր:

Պու տէֆ'ա Քրիստոսըն դըյամընըն պիր չօգ
մա'նալարընտան պիւրնին, հա'նի դըյամէթ իւլ
էմվաթըն պիր փէյի վէ թէ'միւնաթը օլտըղընը
մուլթաաթէն միւլթալէ'ա էտէճէլիդ:

Էօլիւլէր դըյամ էտէճէք մի տիր, պու սիւ"ալ
թարիլի պէշէրին իպթիտաալարտան պէրու ճիւլէ
ինսանլարըննաղարը տիգգալթընը ճէլալ էյէմիշ տիր:
Պիւս չիւպիշ իլք վէֆաթ էտէն Աքսիլն հանընտա
փէտէր վէ վալիտէսի տուրուպ, օլ րուհսըզ ճէսէ-
տին արթըզ հիսս ու հարէքէթ էթմէտիլիլի
կէօրաիւքլէրնտէ, անըն թէքրարէն ալաղա գալգ-
մասընը արղու էյէտիլէր: Վէ օլ կիւնտէն պէ-
րու հէր վէֆաթ էտէն ատէմիլն սէվիլիւլիլէրի տէ-
րին պիր հատէթ իլէ էօլիւլէրին տիրիլմէսինի թա-
լէպ վէ մէ'մուլ էյէմիշլէր տիր: Շա'իրլէր, նէպի-
լէր, տին միւլ'էսսիս վէ մուլպիլիլէրի ատէմիլն պու
էօլմէմէլիլք արղուսընը պէսլէմէյէ չալըշմըլար
տըր:

Լաքին ատէմ էօլաիւքտէն սօնրա դըյամ էտէ-
պիլիլէր մի: Ճէսէտին տէօրթ ըիւզկեարա սալըմըշ
օլան գէրրէլէրի թէքրարէն պիր արալա կէլէպիլիլէր
մի: Քէնտի 'անասըրընա տէօնիւպ սա"իր թէքրիպ-
լէրէ կիրմիշ օլան գէրրէլէր թէքրարէն պիր արա-
լա կէլիպ, 'ալիս ճէսէտի թէքրիլ էտէպիլիլիլէր մի:
Պու միսիլլու սիւ"ալար էմվաթըն դըյամ էտէճէ-
լինէ տա"իր պիլիլ չիւպիշլէր իլէ աօլտըրըլար:

Գըյամէթ իւլ էմվաթտա տա"իր պու միսիլլու
չալըրընը սիւ"ալարա էն միւնասիպ վէ էն գիյա-
տէ գանա'ալթալալ օլան ճէվալը Րապալմըզ Յի-
սուս Քրիստոսըն դըյամը վէրիլ:

սէտտէ մէսրուր օլմուշ վէ քէտէր չէքմիշ իղ : Վէ ճէսէտ իլէ բուհն 'ալադասընըն գաթ' օլու- նաճաղը վազթ կէլտիքտէ զօր իլէ անա թէպիւմ օլունուր իղ : Էօյլէ իսէ մատտի 'ալէմէ օլան 'ա- լադամըզ նէ' օլաճազ տըր :

Ինսանլար պու խուսուստա խայալ իլէ չօդ շէյլէր թէսալվուր էթմիշլէր իսէ տէ , օլ խայալ վէ թէսալվուրլարն հիշ պիւրի քէնտիլէրի իղնա' էտէմէմիշ տիր : Պուհա Բրիստոսըն վըյամընըն վէրտիլի ճէվապ նէ' գատար մա'գուլ վէ գանա'աթ- պաիշ տըր :

Բրիստոստա բուհի հայաթ էօյլէ միւքէմմէլ պիր հալ քէսպ էյլէտի քի , էնճամ բուհ ճէսէտէ հա- քիւմ օլտը , անը իսթէտիլի կիպի գուլլանտը : Բրիստոս կիպի քիսմիլ բուհի հայաթա մալիք օլան պիր գաթտա ճէսէտին բուհա քիսմիլէն թապի' օլմասը էն մա'գուլ պիր շէյ տիր : Վէ պու վազը'անըն պիղէ իսթար էտիպ , պիղի թէ'մին էթտիլի խուսուս շու տըր քի , պիղ տախի բուհի հայաթըմըզմա ճէսէտին հիւքմ ու նուֆուղընտան աղատ օլուպ , անը բուհըն պիր գուլլ վէ խըտ- մէթճիսի մադամընտա գուլլանմազ իսթէտիլիմիղ հալաէ , նիհայէթ պիղիւմ իլիւն տէ պէօյլէ օլաճազ տըր : Պուրաստա բուհ իլէ ճէսէտին 'ալադասը հա- զըրըզ նէվ'ինտէն օլան պիր շէյ տիր : Պիրադտան էօյլէ պիր 'ալէմէ վէ էօյլէ պիր հայաթա վասըլ օ- լաճաղըզ քի անտէ բուհ իլէ ճէսէտ իսթիլաճ է- տէճէք վէ բուհի հայաթ ճէսէտէ հիւքմ էտէճէք տիր :

Պու թապտիրտէ գըյամէթ իւլ էմվաթ բուհլա- բըմըզն 'այնէն շու ճէսէտլէր իլէ պիրլէշմէսի տէ- յիլ , անճազ բուհի հայաթըն միւքէմմէլ վէ թա- պի'ի պիր սուրէթտէ , եանի բուհըն ճէսէտէ ֆա'իղ վէ հաքիւմ պուլլունաճաղը պիր թարղտա ճէսէտ իլէ իթթիֆազ էթմէսի տիր : Հաղըր ճէսէտի պու- լունանլարըն , եանի եէվմիլ տիւրտա էլան հալլ օլանլարըն ճէսէտլէրի թէպտիլ օլունաճազ , ճէսէ- տի քէնտի 'անասըրընա թանվիլ օլունմուշ օլանլար , եանի էօլմիւշ օլանլար իսէ օլ էսքի ճէսէտի կիպէ- յէճէքլէր , անճազ անլէրին բուհլարը մատտի 'ա- լէմ իլէ խուսուսի պիր 'ալադայա կիրէճէքլէր տիր , եանի պիր չիւրիւմէզ ճէսէտ կիլէճէքլէր տիր :

Պու իսէ պիղէ դարիպ կէօրիւնմէսին : Տիւն- եանըն թարիիսին միւթպէ'ա էթտիլիմիղտէ անտէ պա'զը միւտտէթ պաչը օլան 'ուգթալար կէօրիւյօր իղ : Պիր վազթ 'ալէմտէ հայաթ եօզ իտի : Հա- յաթսըլ 'ալէմտէ հայաթըն տօղտըլը պիր կիւն օլուտ : Պիր վազթ 'ալէմտէ հայաթն եօզ իտի , հայաթ 'ալէմիւտէ հիսս ու իտրաքըն տօղտըլը

պիր կիւն օլուտ : Պիր վազթ 'ալէմտէ ատէմ եօզ իտի , նութդա մալիք օլուպ , «Պէն» տէյէն ատէմին եարա- տըլտըլը պիր կիւն օլտը : Շիմտի տէ 'ալէմտէ բուհի հայաթ վար իսէ տէ , էլան բուհ ճէսէտէ հաքիւմ տէյիլ տիր , պէր'աքս անըն իլէ թահտիա է- տիլմիշ տիր : Բուհըն ճէսէտէ մութլազ պիր սու- լէթտէ հաքիւմ օլաճաղը պիր կիւն օլմալը տըր : Պիր կիւն կէլէճէք քի , անտէ մատտէ իլէ բուհ իսթիլաճ էտէճէք վէ ճէսէտտէ տօղան վէ ճէսէտլէ մահուտ օլան բուհլը մալիւլուգաթ ճէսէտտէ եա- շայան , լաքին ճէսէտի' բուհի հայաթ մէրլէպէսի- նէ թէրֆի' էտիլմիշ օլան պիր հալ քէսպ էտէճէք տիր : Պու 'ալէմտէ թէքէմիմիլ վէ թէրազըր տէնի- լէն շէյ վար իսէ , պու հալ մութլազա վուգու' պուլմալը տըր : Ատէմտէքի հասրէթլէրին մահա- աը վար իսէ , պու կիւն մութլազա թուլու' էթ- մէլի , վէ անա հէր պիր նաթըզ ֆէրտ հիսսէտար օլմալը տըր :

Բրիստոսըն գըյամը պու կիւնիւն սապահ նէճ- մի տիր , պու իւմիտին փէյի տիր : Վէ պիղ «Բրիստոսյարեա ի մեուելոյ» տէյիւ հէր թաղրիւր էթտիլիմիղտէ տէմիշ օլույօրըզ քի , էնճամ մատտէ իլէ բուհ իսթիլաճ էտէճէք ,—բուհի հայաթ մատտի հայաթա հիւքմ էտէճէք—ճէսէտի հայաթ բուհի հայաթլա թէրֆի' էտիլէճէք—Մէզար հէր հայա- թըն էնճամը տէյիլ . էմվաթ եէնի պիր սուրէթ ի հայաթլէ գըյամ էտէճէք տիր , վէ բուհի հայաթա մալիք օլան հէր պիր ֆէրտ պու եէնի թարղը հա- յաթա իշթիրաք էտէճէք տիր :

ՏՈՒՍԱՐԸՄԸԶ ՄՈՒՍԱՅԵՆԷ

(Տէնէլ Գոսն)

Վազթըլլէ պիր քիմսէնին խանէսինտէ իգա- մէթ էտիյօր իտիւ : Պու քիմսէ դայէթ տիյանէթ- փէրվէր պիր ատէմ իտի : Սապահլարըն կիւնիւ ուզուն պիր տու'ա իլէ պաչար , վէ իշպու տու'ատա Ալահտան քէնտիսինին կիւնահտան մատուն գալմասընը , վէ Բրիստոս Յիսուսընքինէ պէնդէր պիր ֆիքր ու բուհա մալիք օլմասընը , վէ Ալահըն մուհապէթիսին պիղէ իհսան օլունան Բուհ իւլ Գուստ վասըթասըլլէ գալպէրիմիղէ տէօ- քիւլմէսինի տիլէր իտի :

Պու էյի պիր տու'ա իտի , վէ «Սէն նէ էյի պիր ատէմ օլմուշսըն» , տէյիւ տիւշիւնտիւմ լաքին լասթ կէլէ պէն չիֆթիլի եանընտան քէնտիսի իլէ պէրապէր կէլիյօր իտիւ , վէ պէն անըն եալարա էթտիլինի , աղարաւտըլըն իշթիտիւ . օ հէր քէս- տէ վէ հէր շէյտէ դապահաթ պուլմադտա իտի : Պէն անըն իլէ պէրապէր խանէյէ կէլտիլիմտէ տա-

խի օ թէքրար պու եօլտա մու'ամէլէյէ պաշլատը , ֆէնտիսինէ հիչ պիր շէյ սըրասընտա կէօրիւնմէ-տիյինտէն , դայէթ սապըսըզ վէ թիթիզ իտի :

«Պու վէճհէլ րահաթսըզ օլմագըզ ինսանըն փէք ճանընը սըզար , Տէնիէլ , Ջէմանէմիլդէ խըտ-մէթճիլէրին քէնտիլէրին թէնպէլ վէ շափշալ մու- 'ամէլէլէրի իլէ ինսանը օսանտըրըզ ճանընը սըզ-մագտան պաշգա նէյէ եարատըզլարընը պիլէմէյօ-րըմ :

«Պիր իքի տագիդա պէքլէտիքտէն սօնրա 'ազը-պէթ տէտիմ քի , «Մէմուլըն պօշա չըգմըլ օլմալը , էֆէնտիմ :

«Նասըլ , Տէնիէլ . պօշա չըգմագ մը :

«Պէն պու սապահ փէք դըյմէթտար պիր հէ-տիյէ ալմագ մէ'մուլ էթմէքտէ իտիյինի զանն է-տիյօր իտիմ : Շիմտի կէօրիւյօրըմ քի սէնին պու մէ'մուլըն չըգմամըլ տըր :

«Հէտիյէ' մի , Տէնիէլ , » վէ «պու ատէմ նէ' տէմէք իսթէյօր , » տէրճէսինէ սօշընը գաշըմա-զա պաշլատը :

«Պէն սօղուզ գանլըլըզլէ «Հիչ չիւպհէ եօզ քի պէն պու սապահ սէնին պէօյլէ պիր հէտիյէ ալ-մագ հազըլընտա սէօյլէմէքտէ օլտըղըն իշիթտիմ , » տէտիմ :

«Պէնիմ դըյմէթտար պիր հէտիյէ ալմագ հագ-գընտա սէօյլէտիլինի իշիթտին հէ' , Տէնիէլ , դալի-պա սէն ըիւ'յա կէօրիւյօրըն : Պէն պու շէյի ա-լա խաթր ու խայալըմտան կէչիլըմէտիմ : » «Պէլքի խաթրընտան կէչիլըմէտին իսէ տէ , անըն պահսընը էթմին վէ պէն իւմին էտիյօր իտիմ քի պէն պու-րատա իքէն սէն պու հէտիյէյի ալըսըն , զիրա ա-նը կէօրմէքտէն փէք հազըլ էտէրիմ :

Օ արթըզ պանա 'ատէթա տարըլմագտա օլտը-ղընտան , պէն ֆիքըրիմ իլահ էթմէքլիք միւնա-սիլ օլուր տէյիւ տիւշիւնտիւմ :

«Մա'լիւմիւն տիր քի , էֆէնտիմ , սէն պու սապահ Գրիստոսընքի կիպի պիր բուհա մալիք օլմալըլըն վէ Յիսուս Գրիստոստա պուլուհան էֆ-քետըն սէնտէ օլմասը վէ դալպինէ Ալլահըն մու-հապէթինին տէօքիւլմէսի իշիւն տու'ա էյլէտին :

«Ա' , անը' մը անլաթմագ իսթէյօր իտին : » Օ պու սէօղիւ կէօյա օ հիչ պիր շէյ տէյիլ իմիլ կի-պի սէօյլէտի :

«Դալտը քի , էֆէնտի , սէնին տու'ան իսթի-ճապէթ էտիլսէ իտի , տահա զիյատէ հայրէթտէ դալմաղ մը իտին : Էկէր սէն' սէնին իւզէրինէ քիւլլիյէն սապուր , 'աֆիլ էտիճի վէ լուլթքեարա-նէ , հալիմ , սէլիմ պիր բուհըն կէտիլինի հիսս է-տէճէք օլսան , տէմէք քի 'ատէթա գօրպար ի-

տին , սաքի նէֆէսին քէսիլմիլ պիր հալտէ իշէրի գօշուպ պիսուտ եէրէ տիւշէճէք իտին , վէ պու գատար սէմալի ֆիքըլի օլտըղըն իշիւն էօլէճէյինի մէ'մուլ էտէճէք իտին :

Մու'ախարէն Տէնիէլ պուհը պիր քիմէյէ հիքեայէ էտէր իքէն տէմիլ տիր քի , «Օ պէնիմ պու սէօղլէրիմէն փէք օ գատար խօշանմատը ի-սէ տէ , պէն քէնտի շէհատէթիմի իֆա էյլէտիմ , վէ քէնտիմ իշիւն տախի պիր տէրս էօյրէնտիմ : Ալլահ տու'ալարըմըզա ճէվապ վէրսէ իտի , պիլ քէնտիլէրիմիլ չօզ տէֆ'ա շաշա գալըր իտիք :

ԳԱԶՄԱ ՎԼԵ Ք. ՄՈՒԳԱՏՏԷՍ

(Տը. Հոսայթ , Մէրդէֆոն)

6 .

Միւսքին տիր , հաթթա պէլքի միւնթէմիլ տիր քի Աբրահամ դարպա սօղըու կէօլ էթտիլի էանատէ , քէնտիսի իլէ պէրապէր էլ ճէղիւրէ (Մապէնիւն-նէհէրէն) 'իւլում ու մէ'արիֆինի պէնի Իսրայէլ սըպլէլարընա թէպլիլ էտէն խաթթը մըլսի լէվ-հալարը կէօթիւրմիւլ տիր , եախօտ 'Իսրանիլէր խաթթը մըլսի էտէպիյաթընը իսթի'մալ վէ ճէմ' էտէրլէր իտի : Գանթէմիօրէրի Րիվիուհըն կէչէն Յունալ . այլ նուսթսինտէ Տը. Իւրէք Րայի խաթթը մըլսի իլէ մուհարրէր Թէվրաթ քիթապը-նը , եախօտ անըն պա'զը մուհիմմ ազսամընը հա-վի լէվհալար պուլմագ իշիւն Արզը Թիլիսթինտէ հաֆրիյաթ իճրասը լիւզուլմընտան դայէթ միւ'էս-սիր սուրէթտէ պահս էթմիլ տիր : Յեսու վէ'Հաքիմ քիթապլարը մու'ալլէն սուրէթտէ Բեքրոնտան փէք ուզազ օլմայան Գիրիաթսէֆէրի , «Բիթապ-լար շէ'լի'անի զիքը էտիյօրլար քի , պու շէհէ Տը. Րայի «Գատիմ Արզը Թիլիսթինին պիր նէվ' Լայիլիլի , » նամընը վէրիյօր : Մըսըրտա 1887տէ թէլէլ Ամարնա լէվհալարը , եա'նի Մուսէսին էյա-մընտա Արզը Թիլիսթինտէ եազըլարագ Մըսրա կէօնտէրիմիլ օլան խաթթը մըլսի գուլուտաթը գօլէքսիմըն քէշֆ էտիլէլիտէն պէրու , սա'իր պիր խաթթը մըլսի գուլուտաթը գօլէքսիմընըն քէշֆի փէք միւնթէմիլ կէօրիւնիւյօր : Տը. Յ. Ճ. Պլիս էտէպի լէվհալար պուլմալլէճէյի իւմիտի գալիսիլ-լէ Լաքիս իւլիւկիւնիւ քեամիլէն հաֆր' էթտիւրմիլ իսէ տէ , միւմալիլէյին պու իւմիտի պօշա չըգմըլ տըր : Լաքիս իւլիւկիւնտէն եալընըզ պիր խաթթը մըլսի գուլուտաթը լէվհալար պուլմընը տըր : Սա-յըսը 300 օլան վէ Թ. Միլատըն 1500-1200 սէնէ-սինէ գատար մուգատտէմինտէ Սիւրիա վէ Արզը Թիլիսթինին , Գաշէր , Աուկաղոն , Երուսաղէմ , Սար , վէ Ակըրմ մէ'մուլիլի ի հիւքիւմէթի թարաֆընտան

Մըսրն մուխթէիֆ հիւքմտարլարնա խիթապէն
եազըմըն պուլունան Թէլէլ Ամարնա մէքթուպ-
լարը օ զէմանն մէտէնի, իճթիմա'ի վէ տինի ահ-
վալընը կէօսթէրիլէր :

Պէնի Իսրայէլին բու"էսա իւլ ա'պասը մուգատ-
տէրի իլահի իլէ Մըսրա կիթտիլէր վէ օրատա 'ա'ի-
լէլէրի խալգլարը չօղալարապ պիւր ճէմա'աթ օլ-
տուլար :

Յովսէփ Մըսրլարա գըթլըդ սէնէլէրի իչիւն
պուղապ ճէմ' էթմէլէրինի էմր էթտի : Պատէհու
Փարաւոնլարտան պիւրիսի ֆուրսաթտան խաթիֆա-
տէ էտէրէք, պէնի Իսրայէլի, Փիթօմ վէ Ռամսէսի
անպար չէնլէրի մազամընտա ինչա էթտիւրտի :
1883տէ Մ. Փավրն հէմչէհրիլէրինտէն Մ. Նալլէյ
Մըսրա խաթիքչաֆաթ վէ թէհարրիլաթ իճրա-
սընա մուլսասսէս ազչէ իլէ պիւր թազըմ թէհարրի-
լաթ իճրասընա նազարէթ էթմէքլիյէ կէօստէրիլ-
տի : Միւմալէյ՝ Սիւէյզ գանալը ճիւլարընտա ու-
ֆապ պիւր իւլիւք հաֆր էթտիւրտի, ազ վազթ սօն-
րա մէյոտան չըգարըլան հէր իչէյին Թօմ 'իւհննա
վազֆ էտիլմիլ օլտըլընը կէօրտիւ : Բիւլայէթէ կէօ-
րէ, Փէ Մըսրլարն հարֆը թա'րիֆի օլուպ,
գուլուտաթին Փիթօմ քէլիմէսինտէն պաշգա պիւր չէյ տէյի
սիր : Պու չէհր թուղլատան գալըն պիւր տիւար,
հախօտ հիւար իլէ մուհաթ պիւր մէյոտան ալը :
Տախիլի զըմը պիւրի պիւրէրինտէն 8-10 այազ
զալընլըլընտա թուղլա տիւարլար իլէ այըլմըն,
փէնճէրէսիլ, գափուսըլ հախօտ տէլիքսիլ միւ-
րէպալա' օտալարլէ տօլու ալը : Եէր էէր անլէ-
րին իւսթ թարաֆընտաքի աղաճ տիւրէքլէր' օլ
անպարլարն իւղէրինտէ իրինճի պիւր գաթըն
հալըմըն օլտըլընը կէօսթէրիլէր : Հիւ չիւպհէ
հօգ քի պէքճիլէր հօգարքքի գաթտա օթուրըլար
իտի, վէ անպարլարա մանտալը գափուլար իլէ
կիրիլի իտի : Իչթէ պու վէճհլէ պիւթիւն չէհր
զախիլէ հախօտ սա'իւր խազլինէլէր մուհաֆազա-
սընա զալէթլէ էլվէրիլի իտի : Մէվատա ինչա'լիյէ
կիւնէչտէ փիչիլիլմիլ թուղլա սըր, վէ թուղլանըն
պիւր զըմը սամանլէ, պիւր զըմը տախի սաման-
սըլ հալըմըն ալը : Իչթէ 'Իպրանիլէրին մէչազ-
գաթ չէքմիլ օլտըլարը Փիթօմ տէնիլէն հէր պու-
լար ալը :

Պու Փարաւոն քիմ իտի : Փրօֆ. Փրայս Չնճի
Բամսէս տէյիւ ճէվապ վէրիյօր : Իմաի 1881տէ
Գահրէրէին Պուլապ գարլիյէսինին մէչուլար միւ-
զէլսանէսինտէ իֆա ի վազիֆէ էտէն Փրօֆ. Մաս-
վըրօ իլէ Պրալիւտէյի սիլէ թանըտալըմ : Թաշտան
հախօտ մա'տէնտէն մա'մուլ վէ գաաիմ Մըսր

հիւքմտարլարը թարաֆընտան միւհրլէր մազամըն-
տա գուլանըմըն օլան փէք չօգ Սգարապի, հա'նի
համամ պէօճէքլէրի վէ հիւքմտարանա մախսուս
սա'իւր էչեա պուլունտու քի պուլար սաթլըդ
չըգարըլմըլար իտի : Միւմալէյ՝ հիւմա մէ'մուլար
օլ էչեայը պուլուպ, սաթանըն Թէպլի 'Ապաէր Բէ-
սուլ իսմինտէ պիւր 'Արապ օլտըլընը թահգիլ էթ-
տիլէր, վէ օլ սասըր 'աթիգայը նէրէտէն պուլ-
մուլ օլտըլընը անա իգար էթտիւրմէք իչիւն, անը
իքի այ հապս էյէտիլէր : 'Ազըպէթ անլէրին պու-
լունմըն օլտըլը հէր Պրուկչպէյէ կէօսթէրիլտի
Միւմալէյ՝ սօմ գայա իչինտէ 37 այազ տէրինի-
լինտէ գազըմըն պիւր գուլուպ էնտի, Գուլունըն
տիպինտէ զարպա տօղրու կիտէն պիւր կէչիտէ
կիրտի, վէ պու կէչիտին իչինտէ իլէրիլէրէքն, պա-
զէն էլի վէ այալը իւղէրինտէ սիւրիւնմէյէ մէճ-
պուր օլտու : Ափանսըլ չիմալա տէօնտիւ, վէ է-
փէյի իլէրի վարարգտան սօնրա, 23 այազ ուղուն-
լըլընտա, 13 այազ էնինտէ պիւր մէլթա ատտաննա
էթթիլտի, վէ օրատա գաաիմ Փարաւոնլար խա-
նէտանընա մէնսուպ 36 մումեա պուլտու : Իչպու
մումալար արասընտա Մըսր թարիլինտէ էն
մէչուլար չէհրլէրտէն պա'զըսը պուլունմաղտա ի-
տի : Թապուլէլարըն իւղէրինտէ գուլուտաթը հա-
միլ պուլունան պէյլի ուֆապ չէնպէլէր վար ի-
տի : Պու գապար' մումալանմըն ճէնէտէրին
քիմէրէ 'ա'իւ օլտըլարընը պէյան էտիյօրլար ի-
տի : Թապուլէլարըն արալըլընտա պուլունան
էթլէրէ իտէ «գապգաճազլար, ճէնազէ քիւլէրի-
նին գօնմասընա մախսուս տէսթիլէր, ուֆապ
հէյքէլէր վէ ճէնազէյէ 'ա'իւ մատաէլէր», քէ-
զալիք քեառէլէր, չըրալար, սանտալիլէր,
ֆըլըլար, սանտալ վէ սէփէթլէր վէ սա'իւրէ սէ-
րիլմիլ իտի : Անլէրին արասընտա Կնճի Սէթիւն
մումեալը, քէզալիք անըն տահա մէչուլար օլան
օղլու Չնճի Բամսէսին, Մըսր իհրամլարընը
պանիլէրի օլան Յնճի Բամսէսին վէ Յիւնճիւ Թօթ-
մէսին, չօպան մէլէքլէրինտէ զալիպ օլմուլ օլան
փինօթէմին, քէզալիք պիւր գալ մէլէքլէր իլէ փը-
րէնսէպէրին մումեալարը վար իտի : Փրէնսէպէր-
տէն պիւրիսի կէօրիւնիւր քի վազ'ը համը էնա-
սընտա վէֆաթ էթմիլ օլմալլէ, մինի մինի եալ-
րուճըլը իլէ պէրապէր մումեա էտիլմիլ տիւ : Տր.
Բօլինսըն տէյօր քի, «Շու թէսալվուր գուրուն-
տը գապլինտէն կէօրիւնէպիլի իտէ տէ, գապիլ
քի հարֆիլէն պիւր էմր ի մուհապգապ տըր քի պիլ
վապթըլէ Յալիւս «Գա'է հաշնտա սըն» քէլամը-
նը սէօյէյէն սուտապարը սէյր էտէպիլիլիլիլ : Էվ-
վէթ, պիլ տիկէր պիւր Փարաւոնըն խուր, 1.22տէ

քի քելամը սեօյլէր իքէն տէնա"էթլէ փարլամը օւլան, չուգուրլանմըլ օլան կէօզլէրինի տախի սէյր էտէպիլիլիլ: Պու Մովսէսէ չախսէն մա'րուֆ օւլան վէ Գեալիլէրին օ ղէմանլէրտէ Պօղալ քէօ- յիւնտէ հիւքիւմէթ սիւրէն իրթասար նամ մէլիլիլ իլէ պիր մու'աճտէ 'ապտ էթմիլ զուլունան Չնճի Բամսէս իտի: Խուրուճ քիթապընտա զիքը էտիլ- միլ Փարաւոն զանն օլունան Մինէփիթանըն մուճ- հասը հէնուզ զուլունամըլ տըր: Պէլքի տահա պուլունուր: Լաքին գուլուտաթտան անլաչլար- ղընա կէօրէ, անըն էսարսէնկիլ պիր սուրէթտէ ղա'իլ օլան պիր օլլու վար իտի: Պիր դայտա Ափէրու իամինէ թէսատլուֆ օլունուճօր քի պու «Իպլանի» քէլիմէսինիլ լիսան ը Մըսրիտէքի շէք- լի օլտըլը զանն էսիլմէքտէ տիր:

Իշթէ Մուսապի թաշ գուլուտաթընըն պիր դաշ քէլամլարը. (Թ. Մ. տէն 833 սէնէ էվլէլ):

«Պէն Գեղտնալը Մուլար մէլիլիլ Գամուլս մէլէ- քին օլլու Մէշալմ:

Փէտէրլիմ Մուլար իւզէրինէ 30 սէնէ հիւքիւ- մէթ էլլէտի, պէն տախի փէտէրլիմտէն սօնրա իճրա ի հիւքիւմէթ էլլէտիմ:

Վէ պու սալիտէլի կորխատա Գամուլս իչիւն հաղըլատըմ:

Ազատլըլ զիքրինէ մախսուս պիր սալիտէ, զի- րա օ պէնի իւզէրլիմէ պիլճիւմլէ հիւճուճ էտէնլէ- րին էլլէտէն գուլթարտը, վէ պիլճիւմլէ տիւշմէն- լէրլիմ իւզէրլիմտէ արգուճըն իճրասընը պանա կէօսթէրտի: Ամրի Իսրայէլ իւզէրլիմէ հիւքիւմէթ սիւրիւճօր իտի, վէ Գամուլս քէնտի մէմէքէթինէ ղազապլանմըլ օլտըլընտան, իսայը սէնէլէր Մու- վաքա թէսատի էլլէտի:

Անըն օլլու քէնտիսինիլն իէրինէ կէշտի, վէ օ տախի «Մովաքա թէ'ատտի էտէճէլիմ», տէտի:

Պէնիմ կիւնիւմտէ Գամուլս, «Անըն վէ իսանէ- սի իւզէրլիմտէ պէնիմ արգուճը կէօրէճէլիմ», տէ- տի, վէ Իսրայէլ էպէտի պիր հէլաք իլէ մաճ օլ- տու: Վէ Գամուլս պանա տէտի. կիթ, Իսրայէլէ գարը նալաւը ալ:

Պէն տախի կէճէլէլին կիթալիմ վէ սապահլայըն էրքէնտէն էօյլէլինէ գատար սնա գարըլ ճէնքէշ- տիմ:

Վէ անը ալարմ վէ պիւսպիլթիւն մաճ էլլէ- տիմ. կէրիտէն էրքէք վէ գարը... զիրա անը Աթար-Գամուլսա վազֆ էթմիլ իտիմ:

Վէ օրատան Եհովանըն թապուլթ իւլ 'ահտընը ալտըմ վէ անլէրի Գամուլսըն էօնիւճէ սիւրտիւմ:

Կորխա շէնրիմտէ սարնըմ հօգ իտի, վէ պէն պիւլթիւն ճէմա'աթա տէտիմ:

Սիղին հէր պիրինիլ քէնտի իսանէսի իչինտէ պի- րէր սարնըմ հտիքնըլ. պէն տախի Իսրայէլ էսիր- լէրինէ Կորխանըն սու հօլլարընը գաղտըրտըմ:

ՃԱՓՈՆԻԱՏԱ ՏԻՆ ՎԷ ՓՈԼԻԹԻԳԱ

(Ուէլէսժ Թ. Իլիս)

Ճափօնիա զարպի տիւնիսնըն հիւսն ի նազարընը ճէլլ էթմէք իչիւն, իրիսթիյանլըլը պիր վասը- թա մագամընտա գուլլանմըլ տըր: Ճափօնիա իրիս- թիյանլըլա միւսա'ատէլի պուլունտըգատն մա'տա, հաթթա օլ ուսթա սիյասէթչինաս Մարգուի Իթօ իրիսթիյանլըլը րէսմի տին տէլիւ գապուլ էթմէլի պիլէ թալիսիլ էլլէմիլ տիր: Պա'զը միւլթէ'ալլէմ Ճափօնիալըլարըն էֆքեարընճա, Ճափօնիալըլար իրիսթիյանլըլը անճաղ խուսուսի մագսէպէր իսթրը իչիւն գապուլ էլլէմիլլէր տիր: Վէ հաթթա հիւքիւմէթ պու մագսէպէլ չու հաղըլարտա Կ. Խ. չիւքէթլէրինէ պա'զը 'աթիլէլէրտէ մէրմիլ տիրտէ- յիւ իտտի'ա էտէրլէր:

Պու խուսուստա Գօնթ Օգուճա չու սուրէթ- լէ պէյանը էֆքեար էլլէմիլ տիր: «Ճափօնիա տիւն- հատա էն միւլէմմէլ տինի միւսա'ատէլէ մալիք տիր: Ճափօնիատաքի իրիսթիյանլըլ հաղըլտա տա չուճը տէլլիմ քի, օ պուրատա պիր տին մագա- մընտա տէլիլ, տահա ղիյատէ պիր ալապիլ Փէլսէ- ֆէ մագամընտա նէշր օլունմըլ տըր: Օ պէօյիւ- յիւլ թէրազըլ էտէպիլիլ: Լաքին հիլ պիր վաղթ Ճափօնիանըն միլլի տինի օլմայաճաղ տըր: իրիս- թիյանլըլ Ճափօնիատա տահա պէօյիւք պիր շէյ օլապիլիլ իտի: Լաքին Փըրդաճա Փարպար վէ միւնազա'ալար անըն նէմտսընա մանի' օլմուչլար տըր:»

Վէ Լաքին Ճափօնիատաքի Ամէրիգա սէֆի- րի Մը. Բայթըն, օլ մէմլէքէթտէքի Ամէրիգալը միսիօնէրլէր հաղըլտա պէյան էթտիլի թէսալվուր շայանը տիգզաթ տըր: Միւշարլիլէլին էֆքեարըն- ճա, Ճափօնիատաքի միսիօնէրլէր հէփ էլի սիրէթ սահիպի առէմլէր օլմագլա պէրապէր, քէնտի իշ- լէրինտէ սատըլ, վէ Ճափօնիանըն մա'մուրիլէթիւ- նէ ճիտտէն չալըշան քիմսէլէր տիրլէր: Վէ ճա- փօնիա էհալիսինտէն իրիսթիյան օլանլարըն տա- խի էքսէրիսի ճիտտէն վէ հաղիգաթէն իրիսթիյան- լըլը գապուլ էթմիլ տիրլէր:

Ճափօնիատաքի իրիսթիյան էհալիսին էֆքեա- րընճա, իրիսթիյանլըլըն Պուտտալիլիք հա Շին- թօլիլիլէ իթթիֆազ էթմէսի իմքեանսըլ օլուպ, նիհայէթ իւլ էմը Ճափօնիա էհալիսի գապիլ քի պիլ- ֆիլլ իրիսթիյան օլաճաղ վէ օլ ղէման պիլթիտալի' հիւքիւմէթ տէ իրիսթիյան օլաճաղ տըր: իրիսթիյան

լըդ էհալի արասընտա հաւաշ հաւաշ իլէրի կիթմէքտէ տիր : Ստէմէր սիւրիւ սիւրիւ տէյիլ, պիւրէր պիւրէր անը գապուլ էթմէքտէ տիրէր :

Ճախօնիատա իւրիսթիյանլըլըն բէամի տին օլաճաղը գապուլ էտիլմէյօր իտէ տէ, Ճախօնիա էհալիսինէ եհնի պիր ախլազի միյարըն լիւղումը տա զիյատէսի իլէ հիսս էտիլիյօր : Մէճնուհլարա, ճիւղամիլըլարա վէ սա'իր շիֆասը իմքեանսըղ օլսն խասթալարա, էյթամա, միւճըրիմէրէ վէ սա'իրէյէ մու'ավէնէթ ի լաղըմէյի իֆա էթմէք խուսուսընտա Ճախօնիա էհալիսի տահա սայքի զայր ի միւթէմէտտին հալտէ տիրէր : Վէ կէրէք պու խուսուսլարտա, կէրէք 'ա'իլէնին թէրֆի'ի էմրինտէ միսթիսէրլէրին խըտմէթի փէք պէօյիւք օլմուշ տըր :

Միսթիսէրլէր վա'զ էտէրէք, Իսկիլիզէ լիսանընը թա'լիմ էտէրէք, էվէրի զիյարէթ էտէրէք, տիքիշ, մուսիգա, թա'ամ փիշիրմէք տէրպլէրի վէրէրէք, Կիրսիլի մէքթէպլէրի վէ սա'իր մէքթէպլէր աշարագ, վէ սա'իր վասըթալար իլէ էհալի արասընտա իլէմէքտէ տիրէր :

Պու կիւն Ճախօնիատա 32 տինի շիրքէթլէր իլէմէքտէ օլուպ, պուսլարըն էճնէպի իշիլէրի 889 տըր : Պու միսթիսէրլէրին մէքթէպ վէ քիլիսէ վէ խանէ մագամընտա միւլքլէրի 300,000 լիւրա գըլմէթինտէ տիր : 60,862 Փրօթէսթան, 39,437 Գաթօլլէք վէ 29,115 Բուս քիլիսէսինէ 'ա'իտ վէ ճէման 150,000 նուֆուս գատար իւրիսթիյան վար տըր :

Ճախօնիատաքի Փրօթէսթանլար արալարընտան ֆըրգա ֆարգլարընը գալարմաղա չալըշտըղարը կիպի, քէնտի իլէրլինի քէնտի էվէրի իլէ իտարէ էթմէյէ տէ սա'յ էթմէքտէ տիրէր : Միսթիսէրլէր իլէ քեամիլէն թէ'ավիւն, հա'նի պէրապէր իլէմէք ուսուլընտա իլէմէքտէ օլուպ, հաթթա միսթիսէրլէրէ 'ա'իտ իլէրլին իտարէսինտէ պիլէ հիսսէլէրին պուլընմասընա սա'յ էթմէքտէ տիրէր :

ԲԵՍՄԻ ԿԻԻՆԼԵՐՏԵՆ ՏՕԼԱՅԸ ՊԻՐ ԹԵՔԼԻՖ

(Պար. Մ. Կ. Փափաղեան)

Տիյարըմըզտա օլան Ինճիլի Փրօթէսթանթ քիլիսէլէր պիր գաշ բէամի կիւնլէր հազգընտա իթթիֆադ էթմէլէր, էյի օլուր :

1. Սէնէ Պաշ :

Սէնէնին իլք կիւնիւնիւ 'իպատէթ վէ իսթիրա-հաթա թախսիս էթմէք քիլիսէլէրիմիզ արասընտա էփէյի 'ուսուլմի պիր 'ատէթ խաի : Սօն սէնէլէրտէ պա'զը քիլիսէլէր Ծնունդը հըֆզ էթմէյէ օլ տէրէճէ ճէզպ օլընտըլար քի, Սէնէ Պաշը էհէմմիյէթտէն

տիւշտիւ : Պու պիր հազիզի զայ'աթ օլտու :

Սէնէ Պաշընը թէքրարէն տիրիլտէլիմ :

Պէօյլէ հախմաղա քեաֆի սէպէպլէր վար տըր : Օլ կիւն՝ սէնէնին պիրինճի կիւնիւ օլմասը միւ-նասէպէթիլէ' պաշգա հիշ պիր կիւնիւն հա'իլ օլմատըղը պիր բուհանի թէ'սիր վէ սէլահիյէթէ մալիք տիր : Պիր պիւթիւն սէնէ կէշմիշ, վէ եհնի պիր տէվը պաշլայօր : օլ նօզթատա պիր ան տուրուպ մաղլինին քէրէմէլէրինի խաթըրլամագ վէ կէլէճէք վաթ իլիւն Ալլահա պազմագ հէր հալտէ ֆա'իտէլի վէ լաղըմ տըր : Իմտի օլ կիւնիւ 'իպատէթ կիւնիւ էտէլիմ :

Ճէմ տալիս անը բէամի զիյարէթ կիւնիւ եա-փապիլիրիլ : Օ' Փրօթէսթանթ ճէմա'աթընըն բէ-մի գապուլ կիւնիւ օլտուն : Պիլ' ախէր ճէմա-աթլարտան օլան սօսթլարըմըլը թէպրիքէ Ծնունդ-տա կիտէրիլ : անլէր տալիս պիլզէ Սէնէ Պաշը կիւ-նիւնտէ կէլսինէր :

Փրօթէսթանթլըլըն պէօյլէ պիր մու'այիէն կիւ-նիւ օլտուն, վէ պէր կիւն օլտուն, վէ օ տալիս սէնէնին իլք կիւնիւ օլտուն :

2. Ծնունդ :

Էֆէնսիմիլ Յիսուսըն վէլատէթի նամընտ սէ-նէտէ պիր կիւնիւ' խուսուսէն թէֆրիգ էթմէք հէր հալտէ տէյեր :

Օլ կիւն Աղօթարանլարտա ճէմա'աթ իլէ խու-սուսի 'իպատէթ վէ վա'զ խըտմէթլէրի իճրա է-տիլմէսի էլպէթթէ լաղըմ տըր : Ծնունդա իւշ կիւն թախսիս էթմէյէ լիւղում եօզ տըր : Պիր կիւն քիֆայէթ էտէր : Վէ գա'նըլ կիւն օլտուն :

Պիլզէ էն միւնսիսի Յուսուսըն 19 տէյիլ, անճագ Ալաֆրանգա Դեկտեմբերին 23ի տիր : Շու միւնասէպէթլէրի զիքը էտէպիլիրիլ :

(1) Պիւթիւն Դարպ իւրիսթիյանլըլը, — 438 միլ-իօն նուֆուս — Դեկտ.ին 23ինի հըֆզ էտէր : Փը-րօթէսթանթլըլ, ճիւմէլէ չիւ'պէլէրի իլէ, — Միթ-տական, Եպիսկոպոսական, Ժողովական, Մկրտա-կան, Երիցական վէ զայրի — Դեկտ.ին 23ինի հըֆզ էտէլէր : Պիլ Ինճիլի թա'լիմաթը Դարպտան գա-պուլ էթտիք : վէ Ծնունդը անլէր իլէ պիրիքտէ կէօզէթմէմիլ թապի'ի տիր :

(2) Յուսուսը 19 Ծնունդ թանըմագ՝ տու-հաֆթասընա զարար ու զիյան վէրիյօր : Նիլէ տէֆ'ա տու-հաֆթասընտա պիր քիլիսէլէր բու-հանի ուշանըլըլ վաղը՝ օլույօր : Փազաթ պիր հաֆթա սօնրա կէլէն Ծնունդըն շամաթա վէ մէշղուլիլէթի ինթիպահ աղընթընը տուրտու-րըյօր : Պու իսէ թաղմին գապուլ էթմէք պիր զիյան տըր : Իմտի տու-հաֆթասընը խէլա

էթմէք իշխան Ծնունդը Դեկտ. 25է գալարմագլա-
զըմ տըր :

(3) Յունվար 19 Լուսաւորչական քրիստէնին
Ծնունդը տըր : Պիզ տախի 'այնի կիւնիւ Ծնունդ
տէյիւ կէօզէթախիմիդտէ , տօսթլարըն թէպրիքինէ
կիթմէք վէ տօսթլարը պիզ քէնտի խանէմիզէ գա-
պուլ էթմէք աղըր պիր իշ օլույօր . իքի եա իւշ
կիւնիւն պէօյիւք դըսմը խանէտէն խանէյէ դի-
յարէթէ կիտլօյօր . կիտէն վէ կէլէն հօրուլույօր ,
վէ էն մուհիմմի' կիւնիւն բուհանի մա'նապը
սաքի գալմայօր :

Իկէր Ծնունդը Դեկտ. 25է նազլ էատէր իսէք ,
վէ սէնէնին իւք կիւնիւնիւ տախի բէսմի գապուլ
կիւնիւ էտէր իսէք , պու միւշքիլաթտան խէլաա
օլուրուլ , վէ հէր իքի կիւն տախի թէմամէն մագ-
սէտինէ խըտմէթ էթմիշ օլուր :

Պէլքի խաթրա կէլիր քի Ծնունդը Յունվար
19ա գօյմագ' Լուս. քրիստէյէ իշթիրաք վէ մու-
հապպէթ իպրաղը իշխան մուհիմմ օլուլ , պիզճէ
անըն իսլանդա մէտար օլապիլիր : Պիզ վախտէքի-
լիսէյէ մուհապպէթ կէօսթէրմէք պիր ֆարզ ը
մուգատտէս խախինի թադրիրլէ պէրապէր , անը
պիզճէ իսլան էթմէքիլին թարիզի անըն ուսուլ-
լարընը թապլիտ էթմէք տիր տէյիւ ալեշխանէզիլ :
Պէր'աքս , անա մուհապպէթ կէօսթէրմէքիլին շարթը'
անտէն քիւլիլէն այըր վէ հալընը ինճիլին է-
սաղարը իւզէրինտէ գա'իմ պիր քիլիսէնին վիւ-
ճուտը տըր տէյիւ գանմընը :

3. Չապիլ .

Չատիկ իֆէնտիմիլին մէզարտան գըյամընըն
վաղը'սաընըն դիքրինէ տիր , վէ տա'իմա Կիրակիյէ
խապէթ էտէր :

Անըն թարիլի հազընտա Ղարա տիւնեասընըն
Փրօթէսթանիթ քիլիսէլէրի իլէ իթթիֆապ էտէլիմ :
Ծնունդ հազընտա իթթիֆապ գաթէն պունը
ֆարզ էտէր : Չատիկ իշխան պիր կիւն քիֆայէթ
էտէր : Հէմ Չատիկ վաղը'սաը , հէմ տէ կիւնիւն
Կիրակի օլմասը' պիւթիւն կիւնիւն բուհանի գալ-
մասընը իճապ էտէր : Իմտի օլ կիւնտէ նէ գիյա-
րէթ էտէլիմ , նէ գիյարէթ գապուլ էտէլիմ :

4. Համբարձում .

Համբարձում կիւնիւնիւն իսապէթ էթտիլի
Հինգաթիթաւ աղօթարան աչըլաըն , վէ պիւթիւն
կիւնիւ իպատէթ վէ իսթիրահաթա վէրէլիմ :

5. Հոգեգալուստ .

Հոգեգալուստ' Ուրուճտան 10 կիւն սօնրա օ-
լուլ , մութլադա Կիրակիյէ թէսաաիլի էտէր :

Մէզըլը Կիրակի' Բուհ իւլ Գուտսըն խըտմէթի
հազընտա վա'լ էթմէք վէ Բուհ իւլ Գուտսը թա-

լէպ էթմէք իշխան էն միւնասիպ վազթ տըր : Վէ
պու մագսէտ իլէ անը բէսմի պիր կիւն տէյիւ
թանըմագ լաղըմ տըր :

6. Տու'ա Հաֆթաս .

Եէնի սէնէնին իւք հաֆթասընըն տու'այա վազֆ
էթմէք տիւնեանըն հէփի մէմէքէթլէրինտէ Փրօթ.
քիլիսէլէրին հէրլէշմիշ պիր 'ատէթի տիր : Անը
տէվամ էտէլիմ , վէ անը Ծնունդտան այըրմագլէ ,
անըն էհէմմիյէթինի թէ'քիտ էտէլիմ :

7. Աւագ Հաֆթա .

Չատիկտէն էվվէլ կէլէն հաֆթա' Յիսուսըն է-
լէմէլէրինին հաֆթասը օլմաղլէ , հէր ազշամ աղօ-
թարանը աչմագ , վէ Գիթսեմանի իլէ Գողգոթա-
նըն հուզուրընտա Գրիստոսա սէճաէ էթմէք միւ-
նասիպ տիր : Չօգ քիլիսէլէր գաթէն պէօյէ եա-
վըյօլար : Անը 'ուսմուսի էտէլիմ :

Իմտի քիլիսէլէրէ թէքլիֆ էթմէք իսթէտիլիմիլ
խուսուսաթ , խիւլասաթէն , շուշար տըր :

1. Քիլիսէ կիւնիւ օլմագ իւղրէ , Ծնունդը , Չա-
տիկի , Համբարձումը վէ Հոգեգալուստը թէֆրիլ
ու թախսիս էտէլիմ :

2. Իշպու մէօրթ կիւնլէրի' դարա տիւնեասընըն
Փրօթէսթանիթ քիլիսէլէրի իլէ պիրլիքտէ , եա'նի
էֆրէնճի հիսապ իւղրէ հըֆզ էթմէյէ իթթիֆապ
էտէլիմ :

3. Տու'ա հաֆթասը իլէ Աւագ հաֆթանըն
խուսուսաթ 'իպատէթ իշխան թէֆրիլինի 'ուսմուսի-
լէշտիրէլիմ :

4. Սէնէնին իւք կիւնիւնիւ Փրօթէսթանիթ ճէ-
մա'աթընըն բէսմի կիւնիւ տէյիւ պիլ'ուսմում գա-
պուլ էտէլիմ :

Պու թէքլիֆի եազընլարտա թէճէմմիլ' էտէճէք
օլան բուհանիլէրին իթթիհատ մէճիլլէրինին , վէ
անլէր վասըթասըյլէ , Ինճիլի քիլիսէլէրիմիլին միւ-
թալա'սաընա 'աճիլանէ թադտիմ էտէրիլ :

ԿՈՒՍԱԿՐՕՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

(Փրօֆ. Ս. Լառնէան, Ա. յի'սապ)

5 .

Խամիլէն . Պիր նօղթա տա'հա վար տըր քի ,
հէր նէ գատար 'իլմի բուհ ը ինսանիտէ մու'այ-
նէն պիր շէթլ ալմամըլ իսէ տէ , պուրատա իսթի-
յաթ թարիլի իլէ ղիքրի միւնասիպ օլըր տէ-
յիւ գանն էտէրիլ . մէզըլը խուսուսա աաթէմիֆա-
միլիտա թէշքիլինէ սէվգ էտէն հիսսիյաթ ը թա-
պլիլյէ իլէ հիսսիյաթ ը տիլիլինին տրտսընտա
միւշահատէ օլուսան դարիպ պիր մուգարէնէթ
տիր : Պու մուգարէնէթ եա իրթիպաթ չօգ
էֆրատ իւզէրինտէ օլ գատար միւքէմմէլ օ-

լույսօր քի, իբր թարափ սայքի պիր միւսլաղէնէ թէշըլլ էտիյօրլար, էօյլէ քի տէրունի գոււլլէթ եա հայաթ հանկը թարափա ղիյատէճէ կիտէճէք օլուր իսէ, օլ պիր թարափ օլ դատար միւթէ-դարըր օլուր տէյիւ կէօրիւնիւյօր: Թապէն խաղըմլարտա միւսաւատէլի հալլէր թահթընտա տէրունի գոււլլէթ քէնտիւնի հէր շէյտէն ղիյատէ ըուհանի հիսսիյաթ շէքլիւտէ կէօսթէրմէյէ մէյլ էտէր, վէ 'աքսի օլարապ հայլանիսի ղայէթ գոււլ-վէթլի օլան տտէմէր, 'ալէլ 'ուսուս մէղհէպի հիսսիյաթտան սայքի քիւլլէյէն 'արի օլուրլար: Խնսան իչիւն էն թապլի հալ պու իքի նէվ' հիս-սիյաթը նազիք պիր միւսլաղէնէտէ հըֆօ էթմէք տիր տէյիւ կէօրիւնիւյօր: Էկէր կուսակրօնու-թիւն տէրունի հայաթըն շէհվէթէ տօղրու կիտէն գանալընըն աղղընը քեամիլէն վէ տա'իմի սու-րէթտէ թըգայա պիլսէ իտի, օլ տէմ' ըուհայանլար իչիւն էյի պիր ուսուլ տէյիւ պէլքի տիւշիւնիւ-լէպիլի իտի: չիւնքի օլ ղէման պիւթիւն տէրունի գոււլլէթ ըուհանի հիսսիյաթ վէ իճրա'աթ գանա-լը իչիւն կիթմէյէ մէճպուր օլուր իտի: Լաքին եաղը'գ քի ուսուլ թահթընտա կուսակրօնու-թիւնտա պու գապիլիյէթ եօգ տըր: 'Ուսուս էպան ի նէվ' ի պէշըրլն թէճրիպէսինտէն անլաշլտը-ղընա կէօրէ, ինսան իչիւն էն սալիմ թարիգ, պա-լատէ տէտիյիմիլ վէճի իւղլէ, մէղքիւր իքի նէվ' հիսսիյաթ արասընտա պիր նազիք միւսլաղէնէ թէ-սիս էթմէք տիր: Պու հալտէ տէմէք օլուր քի ֆամիլեպ 'էօմրիւ էֆրատըն հիսսիյաթ ը ըուհա-նիյէ վէ տինիյէսինլն նէմասը վէ մուհաֆաղա-սը իչիւն տալի հիչ տէյիլ իսէ տօլայըտան իգ-թիլա էտէն պիր թանլիմ տիր:

Իչթէ սօն վաղթլարըն թէհարըլյաթընըն պու մատտէ հաղընտա վէրտիյի նէթիճէլէրլն պա'զըլա-րը պուհտան իպարէթ տիր, վէ անլէրտէն միւս-թէպան օլտըլընա կէօրէ, ղէվճէ անճազ պիր 'ալէթի տէյիլ տիր: Գարըյա սալթ 'ալթէթ կէօ-վիւ իլէ պազմազ 'ասըր հաղըրըն նուրընտան մահ-րում պուլուհմազ վէ սահա մաղլինլն ղուլմէթի իչինտէ եաշամազ տէմէք տիր: Թարիս պիլգէ կէօսթէրի քի պաշգա շէյլէր միւսալի օլտըլը հալտէ, պիր ճէմա'աթըն թէրաղընը ղէվճէնլն մէվըրլնլն թէրէֆֆիւ'ի իլէ միւթէնսաղ պիլթ-միշ տիր: Փամիլեա 'ալադասը նէ տէրէճէ հայ-վանիլտէն եօգարը դաղդարազ ինսանի օլմուշ ի-սէ, եա'նի նէ տէրէճէտէ ախլաղի վէ ըուհանի էվսաթ իլէ միւթթասըթ օլմուշ իսէ, նէվլ' ի պէշէ-րլ տալի օրատա օլ տէրէճէ թէրէֆֆիւ' էթմէքտէ պիւլուհմընըն տըր: Իմտի մէտէնիյէթ ի հաղըրէ

դարընըն էրքէյլն դարուրի պիր միւթէմիմի վէ ըէֆիլգէսի, վէ ճինսիմիլլն ճիսմանի, 'աղլի, ախ-լաղի վէ ըուհանի սուրէթտէ նէմա ու թէրազ-զընընըն թէմէլ թաշլարընտան պիր իտիլի վազը'ասը իւղէրլնէ միւ'էսսէս տիր: Պիլլիմ սա-հիլլէրտէ օլան պէօյիւք շէհրէրիմիլլն էհալիսի շու թէսալվուրը տլմաղա մա'իլ տիրէր, կէօյա քի, դարպըն մէտէնիյէթլնլն սըֆէթ ի մախսուսէսի ախ-լազնըղըզ վէ տինսիլլիք տիր: Վազա'ա դարպտա ախլազսըղըզ վէ տինսիլլիք չօգ տըր, լաքին դար-պըն մէտէնիյէթլնլն գոււլլէթի պու շէյլէր իւղէ-րլնտէ միւ'էսսէս տէյիլ տիր: Խոյըր, ախլազսըղ-ըղըն իսմիլն մէտէնիյէթ ղօմազ ղայէթ եանլը տըր: Ախլազսըղըզ մէտէնիյէթ տէյիլ, պէտէվիլլէթ տիր, վէ դարպըն ախլազսըղըղը պաշգա պիր շէյ տէյիլ, անճազ անըն մէտէնիյէթի իւղէրլնէ եա-վիլմըշ օլարազ, անըն քիսէսինտէն կէչինէն պէ-տէվիլլէթ տիր: Իմտի անա հալէս էտէճէք եէր-տէ, անտէն պիւթիւն գոււլլէթ իլէ հաղէր էթմէք լազըմ տըր: Մէտէնիյէթտէ հաղիլի թէրաղըն էր-քէք իլէ դարընը սըրֆ հայլանի ղէմլն իւղէրլնէ էնտիրմէք իլէ տէյիլ, անճազ պէր'աքս ֆամիլեա 'ալազասընըն ախլաղի վէ ըուհանի էվսաֆընը թէքթի' վէ թազվիլլէ էթմէք իլէ միւթթլն տիր:

Կուսակրօնու-թիւն նիսանըն անճազ 'ալթէթ օլմասը թէսալվուրը իւղէրլնէ թէ'սիս էտիրմիլ տիր: Պինա'էն 'ալէյ ղէմանէմիլլն նուրընա թա-պան թապանա ղըտտ տըր: Ուսուլ թահթընտա կուսակրօնու-թիւն մուղիւր տիր, չիւնքի ըուհ-պանլարը շալսի նէմանըն էն մուհիմ վասըթա-լարընըն պիրլնտէն մահրում էտէր, վէ ճէմա'ա-թը տա դարըյա 'ալթէթ կէօզիւ իլէ պազմաղա սէվի էտէր: Պիր ճէմա'աթըն ըէֆահ ղալ վէ թէրաղընը հէր քէսին գանն էթտիլնտէն փէք ղիյատէ ֆամիլեալարըն ախլաղընա մէրպութ տըր, հաթթա, տէնիլէպիլի քի, պիր ճէ-մա'աթըն անտըն էֆրատ տէյիլ, ֆամիլեալար տըր: Փամիլեալարընըղտա տա իսլահ էտիլէճէք էն մէրքէզի շէյ էմր ի իլտիվաճըն տօղրու մա'նատա թանըմասը տըր: Կուսակրօնու-թիւն ֆամիլեալը էսասէն հայլանի վէ շէհլանի պիր միւ'էսսէս տէյիւ իլան էթտիլքէ, պու իսլահաթը եափ-մազ լապընճա միւշըլլ տիր: Փամիլեա մատտի, իւնսի, 'աղլի, ախլաղի վէ ըուհանի սուրէթտէ պու դատար եիւքսէք մա'նայը հալլի պիր միւ-էսսէսէ իսէ, եա նէ' իչիւն եիւքսէք եկեղեցա-կանլարընը անտէն, քէնտիլէրլն մէրթէպէսինէ փէք եաղընմայան պիր շէյտէն կիպի, հաղէր էթ-տիրիլիյօրլար տէյիւ տա'իմա սիւ'ալ օլուհմազ տըր:

Իմտի 'ասրը հաղըրն մէտնիյէթ ի հաղիդիյէսի խաթթը իչինէ կիրիպ, անտէ թէրազըր էտէպիլմէմիդ իչինէ, ուսուլ թաշթընտա կուսակրօնուլ թիւնն լաղվը, եախօտ եկեղեցականլարըմըզըն կուսակրօն օլուպ օլմամազ խոսուսընտա ազատ պրազըմալարը հէման պիր շարթը մութլադ տըր: Կուսակրօն եկեղեցականուլթիւն պիր քիլիսէվի ուսուլ հալինտէ դալարդճա, «եկեղեցականլարըմը թէրէֆիլ» էտէմէդ. վէ անլէր էօնտէն կիթմէտիքճէ ճէմա'աթ տա արգալարընտանկէլէմէյէճէք տիր: Պիր ֆիսքիյէսին սուլու մէնպա'ընըն սաթհընտան տահա եօգարը սըչրայամազ: «Շուկիրտէ մու'ալլիմի կիպի օլմազ քիֆայէթ էտէր»:

ՔԻԼԻՍԵԼԵՐԻՄԻՁ ՎԷ ՎԱՂՁԼԱՐԸՄԸՁ

23.

«Ժողովարան»

Քրիստոստա սէվիլիւլ պիրատէրլէր:

Իրատէթէ մէրպուլթ օլմայան պա'զը էսպապա պինա'էն չէնտ մահտան պէրու սիզլէրէ նասըլ իսէ եազմազ շէրէֆինէ նա'իլ օլմամարմ: Քիլիսէլէր վէ ճէմա'աթլարըմը միյանընտա «Ժողովարան» քէլիմէսի լուզումընտան դիյատէ չօգ իսթի'մալ օլունմազտա տըր: հէմ տէ փէք եանլըլ պիր մա'նայտա իսթի'մալ օլունտուղունա թէ'էսսիւֆ էտէրիմ: Կէրչի պու քէլիմէ Ք. Մուգատտէս քէլիմէսի իսէ տէ, պիզ անը Քիլիսէ մա'նասընտա իսթի'մալ էթմէքլէ, Քիլիսէ թա'պիրինին ֆա'իզ վէ վասի' մա'նասաընը վէ անըն էհէմիյէթինի պիւսպիւթիւն դայպ էթմիլ օլուրըլ: «Ժողովարան» եունանիճէ «Սինակօկա» քէլիմէսինին էրմէնիճէսի տիր: մա'նասը իսէ հէմ ճէմա'աթ վէ հէմ ճէմա'աթըն պուլունտըլը պիր մահալի տէմէք տիր: պու քէլիմէյի իպթիտա թէվիտ էտէն լիսանը 'Իպրանի օլմուշ տըր, «Պէթ-հազգէնէսէթհ» տու'ա եէրի մա'նասընա չըգար: Եհհուտիլէրտէ պու Սինակօկա ուսուլընտա թա'լիմի բուհանի Պապէլ էսարէթինտէ իճատ օլունտու իսէ տէ, բիվալէթ անը ըէ'իս իւլ ապայա գատար կէօթիւրիւր: Իչպու բունանի թէտրիս մահալլէրի հէփ շէհիբ վէ գասապալարտա պուլունուր իտի: Էհալի Սէպթ կիւնլէրինտէ օրալարտա թէճէմիլ' էտիպ, Թէվրաթը Շէրիֆի միւթալա'ա, վէ տու'ա էտէրլէր, վէ պա'զը Մէզամիր օգուրլար իտի, անլէրտէ գուրպան 'արըլ վէ սա'իր այինի բունանի իճրա օլունմազ իտի: Թամմ պիզիմ չիմտիքի Կիրակի Մէքթէպի ուսուլիմիլ կիպի պիր բունանի խուսմէթ իճրա օլունուր իտի: Պունտ տա սէպէպ շու իտի քի, հէր Իսրայելի սէնէտէ իւշ տէֆ'ա

Երուսաղէմէ չըգամազ իտի: վէ էհալի տին խուսուսընտա պիւսպիւթիւն ճահիլ գալմասըն տէյիւ Եհհուտիլէր պու ուսուլը գապուլ էթտիլէր: Եզրաս, Նէեմիա վէ Ինճիլլէրտէ Ժողովարանլարըն քէսրէթ իւզրէ գիքրի պուլունուր, վէ էֆէնտիմիդ չօգ քէրրէ անլէրտէ հաղըր պուլունան թէվրաթը Շէրիֆի թէֆսիբ էտէր, վէ Սինակօկ ըէ'իսլէրի իլէ իւլֆէթ վէ 'ալապտա պուլունուր իտի: Ինճիլի էհալիմիլ Քիլիսէ պինալարըմըզա «Ժողովարան» թէմիյէ էյլէմէլէրի ալա ճա'իզ տէյիլ տիր: Մէսէլա, «Ժողովարան վազթը կէլտի», «Ժողովարանըն գամփանասը վուրուլտու», «Ժողովարանա կիտէլիմ» թա'պիրլէր փէք 'ատի թա'պիրլէր օլուպ, տիգգաթսըլճա գասապա վէ գարիյէլէրտէ 'ալիմ վէ ճահիլ, պէօյիւք վէ քիւլիւքլէրիմիլ, պու խաթայա չօգ տէֆ'ա տիւշմէքտէ տիրլէր: Ինճիլի էհալի քիլիսէյէ «Ժողովարան» թէմիյէ էթմէյի իպթիտա վէ ինթիմալ եա Ինճիլի Շէրիֆտէն վէ եա Միսիօնարալարտան էօյրէնտիլէր: պու խաթանըն արամըզա նէ եօլ իլէ կիրալիյնտէն պահա էթմէյէ վազթ վէրմէյէրէք, տէրհալ անըն թասհիհինէ սալ էտէլիմ, գիւրա քիլիսէ, ֆիտիյէյի վէ մէճճանէն օլան բուհանի իսէլասը ումուճա թէպլիբ էյլէյէն Մէսիհի միւ'էսսէսաթը մուգատտէսի տիր: «Ժողովարան» իսէ պու մա'նայը ապա շամիլ տէյիլ տիր: Պիզտէն մա'տա հէր սընըֆ իրիսթիյանլար քէնտի Քիլիսէլէրի իչինէ պու միսիլու նազըս պիր թա'պիր գուլլանմամըլար տըր: Պիր քիլիսէ պիւնասը ճէսիմ, միւքէլլէֆ օլտըլը վէ իչինտէ պիր չօգ էհալի պուլունտըլը հասէպիլլէ, Քիլիսէ թէսմիյէ օլունմազա շայան օլուր օտ, պիր պաշգա քիլիսէ պինասը քիւլիւք, շէրէֆսիլ վէ էհալիսի ազ օլտուղընտան, անա «Ժողովարան» մը թէսմիյէ էթմէլի տիր: Հաշա, պիւթիւն առաքեալլար վէ պախուսուս Պօղոս առաքեալ Եհհուտի օլուպ, վէ եունանիճէյէ պիր եունանի կիպիալինա օլտուլը հալտէ, «Սինակօկ» վէ եա «Ժողովարան» քէլիմէլէրինի պունճա թէշքիլ էյլէտիլի միւթէ'տտտիտ քիլիսէլէր իչինէ ապա իսթի'մալ էթմէմիլ տիր: գիւրա օլ լուզէթլէրտէ խրիսթիյանլը տէյիլ, անճազ Եհհուտիլէք գօգար իտիյինի բա'նա պիլիբ իտի: Վէ հաթթա Պօղոս Առաքեալ Քիլիսէ քէլիմէսինին նէ գատար ազտէս (նուիրական) պիր քէլիմէ իտիյինի, վէ մինէվիլլէ էֆէնտիմիլ թա'րաֆընտան իսթի'մալ օլունտըլընը, վէ «Քիլիսէ պու դայա իւզէրինէ պինա էտէճէլիմ» քէլամընը փէք ա'լա պիլիբ իտի: Պրիսիլիզա վէ Ակիւզապա «Վէ անլէրին խաճէնտէ պուլունանի 'Քիլիսէյէ» ըէսուլ

սէլամար 'արզ էտէր. պէօյէսի թա'պիրաթ
րէսուլի մուգաստոէս թահրիրաթլարաս քէսրէթ
իւզրէ պուլունուր, վէ պուրաճըգտա անլէրին
իսպալթընա հաճէթ մէս էթմէզ: Իմիէրաթօր
Գօնսթանթին իրիսթիյանլըզը գապուլ էթմէզ-
տէն, տիւնհատա թէշքիլ օլունան քեաֆֆէ ի
քիլիսէլէր էվլէլա ինլէրտէ, մաղարալարաս,
քիրալը էվլէրտէ վէ իրիսթիյանլարըն խուսուսի
խանէլէրինտէ թէշքքիլ էթմիշ խոխ: Քիլիսէ
քէլիմէսի, էճնէպի վէ Նուհանի պիր քէլիմէ ի-
սէ տէ, Յիսուս Բրիստոսն զիզըյմէթ գանը իլէ
իշթիրա վէ իսէլաս էյլէտիյի բուհանի վէ 'ազիմ'
հէյէթ հազզընտա էն միւնասիպ պիր քէլիմէ տէյիւ
'ուսուսէն գապուլ օլունմը տըր: Բրիստոստան
պէտէն Աուքիալար վէ Քիլիսէ փէտէլէրի անը
էֆէմէլ էթմիլէր վէ անա հէրտէմ ասիլը գալմըշար
տըր: Ինճիլի քիլիսէլէրիմիզ վէ վա'ըզարմըզտան
խասսէթէն բէճա օլունուր քի իշպու «Ժողովարան»
նամ գալպ քէլիմէյի, հէքք օլունան հէրլէրտէն բէ-
սիտ, մինպէլէրտէ իսթիմալընը հասագ, վէ էհա-
լինին լիսանը իլէ էֆքարընը թասհիհէ չալըշարն-
լար, թա քի Ինճիլի Քիլիսէլէրիմիզ սա'իր Քիլիսէ-
լէրին մատուսընտա իմիշ կիպի թէլազզը էսիլմէ-
սին: «Ալլահն հիքմէթ ի միւթէնէվլի'էսի, չիմոխ
Քիլիսէնին վասըթասըյլէ... Բապլըմըզ Յիսուս
Բրիստոստա էթիտիյի թագաիր ի էզէլի մուճէպլինճէ
պէլէթէ»: Պունա անսամիմ իւլ գալպ արզուքէշ
տոսթուսուլ

Հ. Բ. ՕՏԵԱՆ

Մուխալիճ, 24 Մարտ, 1907

ՔԻԼԻՍԵԼԵՐՏԵՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ
(Վեր. Թ. Գ. Պէ-պի-է-ն, Նիկիտ)

2.

4. Գալէլէր. Պուրասը Սա'աթլըտան եարմ
սա'աթ ուզագ վէ 60 խանէյի հալի պիր խրիսթի-
յան գարիյէսի օլուպ, 3-4 խանէսի Փրօ. օլարագ,
նուֆուսլարը 30 գատար տըր: Պիրի գատըն օլա-
րագ 4 քիլիսէ ա'գասը վար: Ինճիլի իշ պուրա-
տա տախի խայը սէնէլէր էվլէլ պաշլամը իսէ տէ,
ասլա թէրազզը էթմէմիշ. չիմոխ նէ վա'ըզ վէ նէ
տէ մէքթէպլէրի վար տըր. անճագ իպթիտատէն
պէրու Ինճիլի իշին պաշլընտա տուրուպ, քէնտի
թագվա վէ սէպաթը իլէ Ինճիլին նուրընը պազը
սաղլամը օլան պիր պիրատէրին սա'յ ու գայրէթ
վէ միւֆիտ խըտմէթլէրի իլէ տիր քի պու ճէմա'աթ'
բուհանիճէ գայրըմը տըր: Պուրատա օլան պիրա-
տէր վէ զըզգաթնտալարըն հալլէրի ֆիլհազիլա
չայանը էսէֆ տիր. չիւնքի խարիճտէն ալարըլարը
մու'ալլէնէթ անճագ կեահտա պիր՝ պիր միսիոնէր

եա միւպէշլիր վէ եա սա պիր քիթապճը օրայը
զիյարէթ էտէրտէ, պէօյէ պիրինին վէրալիյի թէ-
սէլիտէն 'իպարէթ տիր:

5. Չաֆաֆ. Չաղմագ՝ Գայսէրիյէտէն 15 սա'աթ
ուզագ օլուպ, 160 խանէտէն 'իպարէթ պիր դա-
րիյէ օլարագ, պունըն 43 խանէսի Փրօթէսթան
տըր. հէքիւն նուֆուսլարը 350 տիր: 'Իպատէթէ
կէլէպլէրին վասաթ սայըսը 200, Կիրալի մէքթէ-
պլինինքի իսէ 150 տիր: 15 քիլիսէ ա'գասը օլուպ,
պիրի վա'ըզլարը օլարագ 4իւ զիւքիւր վէ 11ի իւնաս
տըր. 5-6սը զըզ օլմալլէ 45 չալիրտիլ պիր օղլան
մէքթէպլէրի վար տըր. պիրի վա'ըզա օլմագ իւզ-
րէ, պուրայա անճագ 3 Աւեֆաֆէր կէլիր: Ճէմա'ա-
թըն վէրալիյի բուհանի ի'անէ 13 լիրա տըր: Պու
լ'անէյէ այըր այըր ֆէրտէր հազըմալլար, անճագ
ֆամիլիս պաշը օլանլար հազըլըր: Պու'ատէթ սայքի
հէր եէրտէ ճարի օլան պիր 'ատէթ տիր քի, պէօյիւք
զիյանը մուճիպ օլմուշ տըր: Կէլէն սէնէ 150 զըշ.
թէպլիր ի պէշարէթէ վէրմիլէր իքէն, պէօյիւք
զըսմը խարիճտէն կէլէն մա'լիւմ նամա'լիւմ ֆու-
գարայա օլմագ իւզրէ, 400 զըշ. ի'անէ վէրմիլէր
տիր: Պիզճէ, պունտա ֆիրատէթտէն իսէ՝ սէխա-
վէթ տույզուսը իշ կէօրմիւշ տիր. կէրէք գատըն-
լար վէ կէրէք էրքէքլէր արատընտա միւթէ'ալլէմ
օլանլարը թէքտէն տիր. միւթէ'ալլէմ օլանլար պու-
լունմուշ իսէ տէ, աիյարը Եսէրէ կիթմիլէր տիր:

Կ. Խ. չիքթէթինին այըր պիր թէճէմմիլ'ի օլուր:

Ինճիլի իշ 35 սէնէ էվլէլ պաշլամը իսէ տէ, 4
սէնէ մինպէրին պօշ գալտըլը իսթիմա օլարագ, 6
վա'ըզլար չիմտիյէ գատար միւթէմատիէն չալըշ-
մըշար տըր: Շիմտիքի վա'ըզլարը օրանըն հէրլի-
սինտէն օլան Թորոս էֆ. Սահակեան տըր: Պաշգա
հէրլէրէ նիսպէթէն էվլէլ միւնասիպ պիր քիլիսէ
պլինալարը վար իսէ տէ, իչէրիսի փէք չըպլագ օ-
լուպ, 'իպատէթէ հազըշըզը պիր հէյէթի հօզ
տըր: Հէր եէրտէ կէօրտիւլլամիւշ օլ մէյլ, եա'նի
քիլիսէ պլինասընը օլտուզճա հազըշըզը պիր ի-
պատէթիսանէ հէյէթինէ գօյմագ իչիւն տիւշիւմէք
վէ չալըշմագ պուրատա սայքի քիմսէնին ուսուրը
տէյիլ տիր: Էրքէքլէր գանալիտէ, գատընլար իսէ
'ուսուսէն հէրտէ օթուրուլար: Պուրատա պիր
հաֆթա գալըպ, պիր տէ Հաղորդութիւն խըտմէ-
թի իճրա էթտիք: Լաքին տէրուսի էսէֆ իլէ տէրիլ
քի, պուրատաքի օլ միւպարէք սօֆրոս տախի ա-
ճընաճագ սուրէթտէ փէճմուրտէ պիր հալտէ խոխ:

Իշթէ 35 սէնէլիք պիր ճէմա'աթ. հալա
քիլիսէ օլմամըշ. պիր չիւ'պէ տիր: Պիզճէ տէնիլտի-
լինէ կէօրէ, պիր վազթ 30 գատար ա'գասը վար
իմիշ, Լաքին հէր քէս քէնտի քէնտիլէրինքի քիլիսէ-

տէն գաթ' էտէրէք, նիհայէթ պու կիւն քիլիսէ եօգ կիպի պիր հալէ կէլմիշ տիր: Բիլիսէնին ա՛գալարընն քէնտի քէնտիլէրինի քիլիսէտէն քէսմէսինէ միւսա՛տտէ էտիպ սիւքիւթ կէլմէք հէմ եանլը, հէմ տէ մուզիրր օլան պիր մէսէք տիր:

Պուրատա տիգգաթմըզը ճէլպ էտէն էսէփլի պիր չէ՛յ քիլիսէ ա՛գասը օլմագ խուսուսընսա ճէմա՛թըն պի գայտ օլմասը տըր, վէ պուսա տա պէլքի պիր պաշ սէպէպ գալմըն էօնիւստէ օլան պիրատէրլէրին պու պապտէ վագիֆէսիլլիյի տիր: Էկէր անլէր հագիգի պիր խրիսթիյան 'էօմրիւնէ մալիք օլարագ քիլիսէյէ մուսղամմ օլսալար իտի, քէնտիլէրինէ վէ քիլիսէյէ մուճիպ ի պէրէքէթ օլտըգտան մա՛տա, չօգլարընս տա էյի էօրնէք օլուպ, ճէսարէթ վէրէճէքլէր իտի:

Տիկէր աճըլը պիր խուսուս րուհանի վէրկի մէսէլէսի տիր: Վագա՛ա պու ճիմա՛թ էյլէնճէ ճէմա՛թը գատար հալը տէյիլ իսէ տէ, երնէ տէ պիգգաթ քէնտիլէրին թագբրի վէ պիգիմ տէ գանըլմըգա կէօրէ, ֆէրտ ֆէրտ եաղըլըպ, սէխալէթ իւզրէ վէրէճէք օլուրլար իսէ, չիմտիքինին իքի միսլինի վէրէսիլլիլէր: Լաքին եաղը՛գ քի պուսլար տա սա՛իր փէք չօգ ճէմա՛թլար կիպի, նէ գատար աղ վէրէպիլլիլէր իսէ, օլ գատար աղ վէրմէյէ չալըստըզարը միսլիլու, մու՛ալէնէթ էտէն հէ՛յէթ տախի սա՛իր երլէրտէ օլտըլը կիպի, պուրա իչիւն տէ նէ գատար չօգ վէրէպիլլիլէր իսէ, օլ գատար չօգ վէրմէլէրինէ կէրէյի կիպի սա՛յ ու ճէհա էթմէմիշլէր տիր:

Իւչիւնճիւ վէ էն աճըլը պիր խուսուս Ինճիլին պիգէ կէթիրմիշ իտիլի պէրէքէթլէրի, հալըր վէ միւսթագպէլէ օլան 'ալագասընը թագտիր էթմէմէք տիր: Պու տա չօգ ճէմա՛թլարըմըլտա կէօրիւն պիր 'լլլէթ տիր: Բիլիսէյի սէվմէք վէ գալըրմագ, Բապպա վագֆը նէֆս էթմէք, վէ Ինճիլին նուրը իլէ սա՛իրլէրի թէնվիր էյլէմէյէ չալըստագ մուհիմմ պիր վագիֆէ 'ատտ էտիլմէմէքտէ տիր: Պինա՛էնալէյհ ճէմա՛թըն աթֆալը պու խուսուսլարտա թա՛լիմ օլուսուպ գայըլմայօրլար. անլէր տէ Ինճիլի քիլիսա վէ անըն նիչանկեանը հագընտա պիլիսալէր վէ պիգայտ օլարագ, պէս Փրօթէսթանլըզա գահիւրէն խըամէթ էթմէքլէ գանի օլույօրլար:

Պու ճիւմլէ խուսուսլար՝ կէրէք 'ալէնի վէ կէրէք խուսուսի թէճէմմիւլէրտէ միւթալա՛ա մատտէսի օլմուչար տըր: Էտիլէն իզրար վէ վա՛տլարա կէօրէ իւմիտ էտէրիգ քի պու ճէմա՛թ Յիսուս Բրիստոստա տա՛վէթ օլուստըզարը տա՛վէթ լալը րուհանի սէմէրէլէր հասըլ էտէճէքլէր տիր: Զիրա

հէր նէ գատար էսէֆ էտէճէք հալլէր չօգ իսէ տէ ճէմա՛թըն արատընտա րուհանի ինթիպահա արգուլէք պիրատէր վէ հէմչիլիլէր պուլուսմասը, պիր մէքթէպէ վէ վա՛ըզա մալիք օլմալարը, Բապպան 'ինայէթլլլէ իլէրիտէ պու քիլիսէնին սահա էյի պիր հալ քէսսլ էտէճէյինէ տա՛իր պիղէ էյի իւմիտ վէրիլէր:

Պուլուգ գարիլէլէրինտէ Լուս. վէ Փրօ. ճէմա՛թ արատընտա 'ատէթ հիւքմիւնէ կիրմիշ եանլը վէ ապա ճա՛ղ օլմայան պիր 'ատէթ վար տըր: Անըն թէքքինէ մէտար օլապիլիլ արգուսը իլէ պու միւնասէպէթլէ անը զիքր էթմէք իսթէրիլ: Պու 'ատէթ «Հէտիլէ» վէ եա «Իսահակ հէտիլէսի» նամը թահթընտա զըզարընը սաթմագ տըր: Գըզըն փէտէրի թարաֆընտան թալէպ օլուսան մէսլաղ 'ուսմուսն պիր լիւատան օն լիւայա գատար տըր:

Սաէմլէր նիչէ քէրէք քէնտի խաթալարընս պիր պիչիմ վէրմէքլէ, անը իրթիքեաղ էտէրլէր: Պիղճէ պու մէսէլէ տէ պէօյլէ տիր. սաթմագ թա՛պիլլին «Հէտիլէ»յէ թէպտիլ էթմէքլէ, ֆի՛լլ սաթմագլըգտան չըգմաղ, Հէտիլէ իսէ, անտէ փաղարըզ, չէքիւմէք, Աղ վէրսին եա Զօգ վէրսիմ, տէմէք օլմաղ. պուսլար ալը վէրիչէ մախսուս չէլլէր տիր: Հէտիլէ իսթէնիլմէզ, վէրիլլիլ Հապուս քի պուրտա զըզըն փէտէրի իսթէյէն տիր. «Իսահակ հէտիլէսի» իսէ՛ պագ քի անըն իչիւն նէ Պէթուէլ, նէ տէ զէվճէսի, էյի եա քէօթիւ, աղ եա չօգ աղըլ աչմատը: Օղանըն փէտէրի եա օղան քէնտիսի նէ իրսալ էթտի իսէ, օ հէտիլէ մագամընտա գապուլ օլուստը, Հապուս քի պու խրիսթիյան գարիլէլէրինտէ պիր ֆիյթ թէսիլլալ պիլիէնէտէք նիչէ տէֆա՛ա պիր չօգ միւստտէլէ, էնտիր, գալտըր, պա՛ղէն տէ կիւճէնմէք վէ տարըլմագ օլմատըզճա փաղարըզ պիլիմէզ իմիշ:

Պու 'ատէթի հիչ պիր խրիսթիյան ճէմա՛թընտա եաղըլտըրամատըլըմըզ կիպի, սէնէլէրտէն պէրու Ինճիլին հագիգաթլարընը պէրրագ պիր սուրէթտէ տինլէյէն Փրօթէսթան ճէմա՛թլարընտ հիչ եաղըլտըրամագ զը: Քէմալը էսէֆլէ տէրիլ քի, փէք չօգ եէրլէրտէ Ինճիլի ճէմա՛թլար 'ալէտտէվամ Ինճիլին թա՛լիմաթ վէ հագիգաթլարընը տինլէր իքէն, 'ալէտտէվամ օլ հագիգաթլարա զըտա վէ մուսալիֆ օլան 'էօմր վէ մէսլէքտէն տախի ֆալիլ կէլմէմէքտէ տիրլէր. պու սէպէպմէն տէ օլ իլահի հագիգաթլար մէյվէսիլ գալարըզարը միսլիլու, չօգլարըն տախի Ինճիլին նուրընտ կէլմէմէլէրինէ սէպէպ օլմուչար վէ օլմագտա տըրլար:

Սահման. Սահմանադրության արտադրմանը պիտի մեղք-
թուստան մեղքերը քրիստոնեական անվանում տա՞նք
աթի իւր զիքը մա՛լիւմաթը իզթիպաս էտէրիզ. —
Սահման քրիստոնեական պիտի դա՞ն սէնէ էվլէլ մուսուլ-
մանէն Գիրիօս իրիսթօ Փափատօփուլօսը վա՛րդ-
լըդա տա՛վէթ էթմիշ օլտըղը հալտէ, միւսմա-
լէյի ճէմա՛ւաթըն թէրազգըսը իշիւն նէֆաֆէտաքիտա-
րանէ պէզլ ի դայրէթ էթմէքտէ պուլուսնմը, վէ
միւսմալէյի ճէմալէթի պուլ միւստէթ զարֆընտա
փէք սէմէրէտար օլմուշ տըր: Շէօյլէ քի, միւսմա-
լէյի միւսմալէյի վա՛ղլարը իլէ ճէմա՛ւաթը թէսէլի
էթալթաթն մա՛տա հաֆթա արասընտա անլէրին
թէրազգըսնա պատի՛ օլաճագ ախլաղի վէ իլմի
մատտէլէր իւզէրինէ նուլթալար իրատ էտէրէք, էհա-
լիլի թա՛լիմ էթմէյէ սա՛յ յէլէմիշ տիր: Պուստան մա՛-
տա, միւսմալէյի մէքթէպլէրին թէրազգըսնա սա՛յ
էտէրէք, պիր Բուճ (Աթինա տարիւլֆիւսունը
միւսմալէյի իլէրինտէն Վասիլիօս Տէսփօտի էֆ. համ
պիր կէնճ) վէ պիր էրմէնի (Թարսուս քօլէճի վէ
Մէրզիֆուն իլմի իլաճի մէքթէպլի միւսմալէյի իլէրին-
տէն Միսաք էֆ. Իսկէնտէրեան համ պիր կէնճ)
ճէլպ էթմիշ, վէ մէքթէպլի երեքսէք պիր հալէ թէր-
ֆի՛ էթմիշ տիր: Պուստան մա՛տա պիր տէ կիւզէլ
մէքթէպլ պինասը էլտէ էթմէք իսթէյէրէք, քրիստե
պինասը իթթիսալընտա պէօյլէք պիր պինասը մագ-
սէտ ի մէղքիւր իշիւն 330 լիրայա իշթիրա էտէ-
րէք, մէպլաղը մէղքիւրը տա թէտարիք էթմէք ի-
շիւն եօլար պուլմուշ տըր:

Միւսմալէյի պուլ ճիտտի ճէնտլէրի ճէմա՛ւաթը
մէմնուն վէ միւսմալէթիտ գըլմըլ օլուպ, նիշէլէրին
քրիստէյէ միւսմալէթ օլմասընա պա՛խ օլմուշ տըր:
Կիրակի իսպատէթ խըտմէթլէրինէ 400 իւ միւսթէճա-
վիզ ճէմա՛ւաթ կէլմէքտէ իսիւշէր:

Վեր. Գրեգոր Արմաճեան

Մարտ 6 Սալը կիւնիւ Սունկուլու իշիւն զիք-
րէ շայան պիր կիւն օլտու: Անտէ Փրօ. քրիստե-
սինտէ ճիւմէյէ սէվկիւլիւ վէ միւսթէրէմ չօպան
Վեր. Գրիգոր Աթմաճեանըն սիյա՛ն թապուլթը էթ-
րաֆընտա պէօյլէք պիր իզտիհամ ճէմ՝ օլմուշ իտի:

Միւսթէվէֆա ի միւսմալէյի էվլէլէրի Կիրակի
կիւնիւ Ք. Մուզ. տէրսինի պիթիթիթաթէն սօնրա,
պիր աղ իւշիւթէրէ եաթաղա կիրմիշ, վէ պիր իքի
կիւն սօնրա թիֆօ էտէրէրի միւսաճէտէ էալիմիշ
իտի: Օլ կիւնէրտէ պաշգա պիր խասթա իշիւն
Եօզգաթտան կէլմիշ օլան Տօգ. էմինեան միւսմա-
լէյի խասթալըղըն իշիտէրէք տէրհալ խտատը-
նա եթիլի, վէ կէճէ կիւնտիւզ էլինտէն կէլէն
մու՛ւպլէնէթի էտէր իտէ տէ, խասթալըղըն թէ՛լի-
քէլի օլտըղըն կէօրէրէք, թէլէկրաֆլէ Մէրզի-

ֆունտան Տօգ. Մարտինի տա՛վէթ էտէր: Լաքին
Տօգ. Մարտին օլ էմնտտէ Մէրզիֆունտա պուլուս-
մատըղընտան, պիր կիւն սօնրա 'ալտէթ էտիպ,
քէնտի մու՛ւպլէնի Հաճի Սալասը 'աճէլէ իլէ Սուն-
կուլուշա իրասլ էտէր իտէ տէ, վազթ կէլմիշ ի-
տի: Վեր. Աթմաճեան Տ սա՛ւաթ էվլէլ վէֆաթ
էթմիշ իտի:

Ճէնտղէ ալալը փէք միւսմալի պիր սուրէթլէ
իճրա էտիլի: Պու վազը՝ տաճան միւսթէ՛նտալի օլան
պէօյլէք պիր իզտիհամ պուլ սէվկիւլիւ վէ միւս-
թէրէմ տօսթլարընըն թապուլթը էթրաֆընա թօփ-
լանըրլար: Մէքթէպլին մու՛ւպլիմի Տիգրան էֆ.
Մէրզիեարեան, Պատ. Գրիգոր Սէվտաեան, Լեւոն
էֆ. Սէվտաեան վազթ ու հալա մուվաֆըզ հասի-
հաթլար էտէրէր:

Միւսթէվէֆա ի միւսմալէյի տինտար վէ միւ-
թէ՛ալլէմ պիր իրիսթիյան, վէ մէրհամէթլի վէ
սա՛լիլէրէրէ իշթիրաք էտէն պիր տօսթ օլուպ,
քէնտի մէնֆա՛ւաթըն տէլիլ, սոճագ ճանլա-
րըն խէլասընը վէ Բէլամ Ուլլաճըն ինթիյալընը
արզու էտէն պիր քիմսէ իտի: Կիրակի վա՛ղլա-
րընը հաղըրլամաղտան էվլէլ օրուճ թուլթար, վէ
ֆա՛լտէլի վէ ճալիպ վա՛ղլար վէրիթ իտի: Խու-
սուսա քէնտինին սիւրէթի պիւթիւն Սունկուլու
էհալիսինէ էօրնէք օլաճագ սուրէթտէ վարազ
օլմուշ տըր:

Միւսմալէյի արթըզ վէֆաթ էտէճէլինի անլա-
տըղընտա, «Պէշ սէնէ տիր պու. շէնր իշիւն
չալըլտըմ, Լաքին մուվաֆազ օլամատըմ: Սէ-
վինի իմ քի, պիր եօլմ տահա գալմըլ տըր: Պա-
զալմ էօլլուլմիւ վէ անլէրին խէլասընա պատի
օլապլիլ՝ մի իմ » տէմիշ տիր: Բէզալիք զէվճէսի-
նէ խիթապէն տէ պա՛ղը հասիհաթլար էթիթի-
տէն սօնրա, «Պէն սէվալիլիմ իշիւսըքարըմա կի-
տիյօրըմ, սիզի օրատա պէքլէրիմ » տէմիշ տիր:
Հրանտ էֆ. Սէվտաեանըն կէօնտէրտիլի
մէքթուստան իզթիպաս էտիլմիշ տիր:

Յ. Գ. Գ.

Մէրզիֆունտա

Բազապտա սէվկիւլիւ պիրատէրլէր,
իշպու թապուլմ էտէճէլիմիզ սէնէլի ըստիօրթ-
տա կէլէն սէնէ զարֆընտա նէրէլէրտէ վա՛ղ օլուն-
մուշ, վէ թօփլանան մէպլաղ տալի նէ եօլտա
սարֆ օլունմըլ իտիլինէ տա՛լի մըզտարը քեաֆի
մա՛լիւմաթ վէրլիլի տիր:

Գէմալը մէմնունիլէթլէ պէյան էտէրիզ քի, նի-
չէ քրիստէլէրտէն ի՛անէլէր կէօնտէրիլէրէք, Ինճիլին
վա՛ղը խըտմէթլինէ կէրմիլէթ վէրիլմէսինէ պատի
օլմուշ տըր, վէ հալա ի՛անէլէրինի իրասլ էթմէմիշ

վէ եւախօտ էտէմէմիշ օլան քիլիսէ վէ ճէմմաթլարա-
տան սախի մէ՞մուլ էտէրիշ քի , պու 1907 սէնէ-
սինտէ քէմալ ք սէխալէթլէ վէ եազընլարտա ի՛ա-
նէէրլընի իրսալ իլէ , բուհանի հէյէթ ի իտարէյի
ճէսարէթլէնտիթէճէքլէք տիր :

1906 Մարտ 4տէն 1907 Փետր. 3է գատար օ-
րան Իրատ Մէսարիֆն իմմար

Immen

Հաղոր մէպլաղ	632 25
Ձարչամպատան կէլէն	80
Պաֆրատան	53 50
Մխիթարեան էֆէնտիւն	108
Օրոտտան (Գալիւս գալա իչիւն)	108
Թօգաթտան	54
Ավգաթտան	80
Տէրէքէօյտէն (պէշ ալ իչիւն)	540
Վա'տլարտան	1,112 50
13 տէֆ'ա ալ պաշը թապաղընտան	1,845 75
Փարա պօղմապտան գաղանըլան	36 75
Ընէմ'ան	4,650 75

Մէսաքիֆ

Հէօպէք գայա խօճաարնա	108
Գափու գայա քիլիսէսի ինչաարնա	216
» » » » (Օրաուտան)	108
Իսքիլի ճէմա'աթընա	108
Սարտողան քիլիսէսի ինչաարնա	263 50
Չայ մահալլէ մէքթէպ պինասը իճարը	324
Ֆարպին վէ ճիվարընտա Ինճիլ թէսպիբինէ	108
Աղապաղա վա'ըզ խօճաարնա	1,128
Պատ. Պարսաամա վէրիլէն	1,809
» » » Խօլ մէսարիֆի	389
Թահրիբաթը 'ուսուլմիյէ , փօսթա	43 75
Սիլիք փարասան դարար	6 50
Հազըր փարա	39
Զէման	4,650 75

Իշպուռ լափօրթըն թէրթիպինտէն սօնրա կէօն-
տէրիլմիշ օլուպ տա կէլէճէք սէնէ հրասալընտ զայտ
օլունան մէպլազ աչրրճա պէրմէճհ ի աթի տիր :

Վէդիկ քէօվերիւ Ինճիլի քիլիսէսինսէն	108
Թօղալթ	»
»	»
Օրտու Բոսմ	»
»	»
Պաֆրա	»
»	»
Հաճի քէօյ	»
»	»
Էրպաս	»
»	»
Սամսուհ	»
»	»

Պուհատան հիվանդի բախօրթըմըլտա սէյան հյ-
ւէսիլիմիդ արգու մոսճիպ Գափուս դալայա տախի

պէր մինչեւ ըստպէր սէնէվի մու'ալէնէթի պու սէ-
նէ սաթի տէվամ էտէճէյիգ :

Մէրօլիֆուն Թէպլիւրի Պէշարէթ գօմիսիօնը
Քեաթիպի

ՅԱԿՈԲ Հ. ԳԱՊԱԳՃԵԱՆ

Mr. ...

Միւս էլիֆ էֆէնտի .

Քիլիկիայէրտէ ըռւհանի ի'անէ իշխւն էհալինին
վա'տարընը ալմադ պապընտա էն էյի թարիզ հա'ն-
կիսի աիք :

Կիրթկիրա իթթիհատընտաքի քիլիսէլէր պունու
'ալէլ'ուսուս մախֆիճէ իճրա էստըլէր, ես'նի կիւ
րախի տէրա սընըֆընտա պիր մու'այիէն կիւնտէ —
էքսէրլլլա սէնէնին լլէք Կիրազիլէրինին պիրինտէ —
էսառի կազըլլըր, վէ ես հէր ֆէրտ կիտիպ սընըֆըն
քիտաթիլինէ վա'տընըր վիքըր էստէր, ես տա քեաւ
ղըտլար տաղըտըլլա, հէր քէս քէնտի վա'տընըր օւ
րայա եաղար: Ֆազաթ սնլատըղըմըղա կէօրէ, մէր-
քէզի իթթիհատըն պա'զը քիլիսէլէրինտէ հալ պէօյ-
լէ օլմալլալ, գասիւմ էրմէնի ես Ռուս քիլիսէլէ-
րինէ իմթիսալէն պու շէյ 'ալէնի թարգտա իճրա
էսիլլլլօր, ես'նի ճէմա'ալթա թէշվիգալթ Եօլլու պիր
թազըմ սէօլլլէր սէօլլէնտիքտէն սօնրա, պիրի գալ-
զըլա, «Պէնի շու դատար եազ» տէր, վէ քեաթիպ
հիւքսէք սէսլէ «Ֆիլան ֆիլանեան շու գատար վէ-
րլլօր», տէյէրէք սնըր եաղար: Սօնրա պիր տիկէ-
րի, վէ դալլի: Պու սօնրաքի ուսուլլտա տաէմէր'
կէրէք հուգուլլտա ութանարազ, վէ կէրէք պիրի
պիրինէ պաղըլլա թէշվիգ օլունարազ չօզ եազըլմագ-
տա օլուլլօրլար իսէ տէ, տիկէր թարաֆտան պու ճինս
սա'իգալար իլէ եազըլան վա'տլարըն պիր զըսմը
պիթմէտիլի կիպի, պու՝ պիղճէ խօշ օլան պիր ուս
սուլ տախի տէյիլ տիր:

Բուհանքի վերկի ատեմին քէնտի տերուհնտէն հիսս էթտիլի խօշ կէօնիւլ փէշքէի տիր: Վէ պու 'ալէնի պիր թարղտա միւզգաեհտէ նէվ'ինտէն պիր շէյ օլտղղընտան, անտէ բուհանքի մա'նա գալմազ, իմ-տի կիլլի ուսուլտա ի'անէ թահալլի' սագէճէ գի-յանլը օլտա պիլէ, էն էյի ուսուլ վէ ինճիլին բու-հընա էն միւլթապղզ ուսուլ տէյլ' մի տիր: Վա-գա'ա պիր քիլիսէտէ հէր ֆէրտ նէ գատար չօգ բուհանքի վերկի վերէպիլիբ իսէ օլ գատար էյի օ-լուր վէ վէրմէլի, ֆագաթ բուհանքի վերկի' ֆէրտին բուհանքի հայաթընըն վէ քէնտի բուհանքի ֆէրա'իլի-նի թանըմաընըն տէրէճէսինէ մէնուլթ պիր շէյ օլ-տղղընտան, օլ պապտէ սալթ մէնֆա'աթ նօգթա ի նազարընտան պէօլլէ պիր ուսուլա միւրաճա'աթ էթմէքտէն իսէ, սնյէրին բուհանքի հայաթտա պէօշ

յիւմէսինն վաստակարարն պուլուպ իճրա էթմէք տահա էյի աէյիլ մի տիր :

Պուլ պապտէ սա՛րը չօգ քիլիսէլէրին հասըլ մու՛ամէլէ էթաիլէրի, վէ սիդին էֆքեարընըդ նէ օլտըլընը լուլթէն պէյան պուլուլը՛րմըսընը :

Թալաս

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՔԵՇԵՇԵԱՆ

Պուլ սիւ՛ալա պաչգա սիլի ֆուրսաթլա ճէվապ վէրմէք իսթէրիլ :

Յ. Գ. Գ.

Գալա Ի Սուլթանիյէ

Գալա Ի Սուլթանիյէ Ինճիլի էրմէնիլէրին վա՛րըլ Պաս. Սճէմեանըն տա՛վէթիյէ կէչէն Հոկտ.տէ Ինճիլի էրմէնիլէրին տու՛ա մէճլիսինտէ հաղըր պուլուլ հուպ, վա՛րը վէ ճէմա՛աթըն չէվգ ու շէթարէթին տէն փէք միւլթէ՛հասիլ օլտուլմ : Իքինճի զիյարէթիմաէ հուզգար արասընտա խարիճտէն խալը քիմսէլէր կէօրտիւմ, վէ վէրիլէն վա՛րը անլէրին քէմալը տիգգաթ վէ վազարլէ տիւլէմէքտէ օլտըլընը կէօրտիւմ : Գալա Ի Սուլթանիյէտէն էփէլիճէ ուզազատ իգսմէթ էյլէմէքտէ օլտըլըմտան, անտէն սօնրա տու՛ա մէճլիսէլէրինտէ հաղըր պուլուլսամա տըմ իսէ տէ, կէօրիւպ իշիթտիլէրիմտէն պուլ քիւչիւք սիւրիւնիւն կէրչէքտէն զիյա մէքքէզի օլտըլընա քեաֆի աէրէճէ դանա՛աթ հասըլ էյլէմիւչիմ տիր : Իւք զիյարէթիմ էմնասընտա Պաս. Սճէմեան պէնի խանէսինէ կէօթիւլաիւ, վէ Ինճիլի ճէմա՛աթըն իպատէթխանէ տէնմէյէ լալըգ օլմայան շիմտիլի խարապա եիւզ թուլթմուլ իպատէթխանէ պինասը կէրինէ միւնասիպ պիլ իպատէթխանէ թէտարիլի իւզուլմընը իգա՛ էյլէտի : 0 զէման պիլ իպատէթխանէ ինչասը իչիւն հէր հալտէ մուլթիպի օլման մէսլալը՛ կազըն վէ ուզազ տօսթլարա միւրաճա՛աթ էտէն մահալլի պիլ դօմիսիօնը մախսուս մա՛րիֆէթիյէ ճէմ՛ էտիլէպիլիւր տէյիւ տիւչիւնտիւմ :

Պաս. Սճէմեան պուլ իսթարըմա մուլաֆապաթ էտիպ, իքի Ինկիլիլ վէ իքի եէրլի Ինճիլիէրտէն միւրէքքէպ պիլ դօմիսիօն թէշքիլ օլուլտուլ : Օլ դօմիսիօն Հոկտ. 30տաքի իւք իճթիմա՛ընտա պէնի բէ՛իս, վէ Մր. Ուիթօլը տախի խաղինէտար ինթիլխապ էյլէմիշ տիր : Պինանըն ինչասը իչիւն հէր հալտէ 36,000 դրշ. մուլթալի տիր : Շիմտիլէ գաստըր 9,639½ դրշ. դապուլ էյլէմիշիլ տիր : Եէրլի հէմլիլէ քիլիսէլէրտէն տահա պօլ ի՛անէլէր վէրէճէքլէրինի ումայօր իտիլք : Պէլքի ի՛անէլին ալլըղընը սէպէպի չու աղըր քի, Գալա Ի Սուլթանիյէտէ Բրիտանոս իշի իչիւն նէ գաստար էյի պիլ իշ իճրա էտիլմէքտէ օլտըլը մալիւմ տէյիլ տիր : Պուլ մէքթուպը անը օղուլսուլարտան չօղարը քէնաիլէ՛

րին ի՛անաթը նազտիլէլէրինի կէօնտէրմէքիլէ թէշլիլ օլուլտաճաղարը իւմիտիլլէ կէօնտէրիյօրմ : Հիւ շիւպէ՛ն եօգ քի, էկէր դաղէթանըղը միւլթալա՛ա էտէնլէրին պիլ բուպը պիլէ, քէնտի իգթիտարարընա կէօրէ, պիլէր ճիւզի ի՛անէլէրտէ պուլուլտաճաղ օլուլար իսէ, իպատէթխանէնն վազը էսասը բէսմի կէլէճէք կազ իպթիտալէրինտէ, վէ եէնի եաիլլան իպատէթխանէտէ իւք իպատէթ տախի կիւզ սօնլարընտա իճրա օլուլտալիլի :

Տր. Կրին վէրիլէճէք ի՛անէլէրի ալըպ պիլէ կէօնտէրմէքիլք իչինի մուհապալէթլէ տէրիւհտէ էյլէմիշ տիր : Ի՛անէ վէրէնլէրին էսամիսի արա սըրա Ա. Ի. Ե. Տարե՛րտէ ի՛լան էտիլէճէք տիր :

Գալա Ի Սուլթանիյէ Գալըրըմ ինթիւրամաթլէ 1907, Մարտ 18

ձ. ԳԱՆԱԷՐԻ

ՏԵՕՐԹ ՃԱՐԹԸԼ

Ձէվալը պիլ իշի սապահլալըն ուլգուսընտան ուլսնտըղընտա, գարրսընա կէճէլէյին կէօրմիւլ օլտըլը չայանը տիգգաթ պիլ բուլսըլը նազլ էյլէտի : Բուլստա տէօրթ ճարթըլար քէնտինն թարաֆընա կէլմիլէր իտի. պիլիսի զայէթ սէմիլ իտի. իքի արըգ ճարթըլար անըն արգասը սըրա կիտիյօրլար իտի. տէօրտիւնճիւսիւ քէօր իտի : Բուլսըլ կէօրէն իշի՛ քէնտիսինէ պիլ ֆէլաքէթ վազը՛ օլաճաղ տիւչիւնճէսիլլէ, չօգ միւլթարիպ օլտուլ : Գարըսընա միւրաճա՛աթ էտիպ, նասիհաթ իսթէտի իսէ տէ, զէվալը գատըն քէնտի դօճասընա պիլ վէճիլէ եօլ կէօսթէրէմէտի : Օղլու փէտէրինն օ բուլստընը իշիտէրէք, հիւնի ըլղասը իլէ թա՛պիլիլք վաղիֆէսինի տէրիւհտէ էյլէտի : 0 տէտի քի, «Սէմիլ ճարթըլ՛ մէյլսանէսինէ տէվամ էթտիլին մէյլսանէճի տիր. իքի արըգ ճարթըլար վալիտէմ իլէ պէն իմ. քէօր ճարթըլ իսէ, փէտէր, սէն սին :»

Իշիլէ բուլս թա՛պիլ էթմէքիլքտէ մահիլ կէնի պիլ Յուլսէփ :

ՔԵԼԱՍ ԻՆՃՈՒԼԵՐԻ

(Վէր. Ա. Ա. Շէրաճեան, Մալաշ)

Տիլանէթին վասըլ օլմազ իսթէտիլի սօն էնճամ Ալլա՛ն իլէ ինսան միլանէսինտէ մանիէսիլ վէ գաթ՛ էտիլմէյէն միւլարէքէթ տիր : —Վէր. Ա. Ա. Փիլք

Տիւնեա տուտապարըմըզա պիլ տէսթի գօր, լաքին Բրիտանոս տէրուլէրիմիլտէ տիրի սու գուլուսու նիւպէ՛ան էթտիլիլ : —Վէր. Վ. Լ. Վօթքինսըն

Երևանի թէմամէն պօշտոնը մալը տըր, թա քի տօլաւորը լալը լին: —Վեր. Վ. Թ. Տէվալըն

Ատէմին էն տէրին ինթիյաճը խէլաս էտէն Ալ-լաճ տըր: —Վեր. Բ. Բօպըրթա:

Մուհապպէթ իլահի թապի'աթըն խաթթը իս-թիվաւը տըր: —Վեր. Վ. Զ. Պըրաւօր

Ատէմ Ալլահա պէնդէր օլաղընասա, անճաղ օլ գէման գէմին տախի սէմալաթա պէնդէր օլուր: —Վեր. Ս. Վ. Սփաւըս

Գալպի գազանմաղա գալպ լաղըմ տըր: —Վեր. Կ. Կ. Ֆինալէյ

Քիլիսէնին տու'ա ճէմա'աթը քիլիսէնին ա'ղա-լըղընա միւսալի օլուր իսէ, տէրհալ աիկէր Պէն-տէկոստէ օլաճաղ տըր: —Վեր. Զ. Կ. Պէննէթ

Հաթթա տիյանէթաւ պիլէ օլսա, թապի'աթը-մըղը սալթ պիր թարաֆը իմար էթմէք պիր ֆէ-լաքէթ աիր: —Վեր. Բ. Զօնսըն

Ճիւմէտէն ա'լա օլան ինէլասքեար՝ ճիւմէտէ ա'լա օլան չէյէրի կէօրէն կալընըղ քէնաիսի տիր: —Իլան Բօպըրթա

Ալիճէնապ սիրէթ գուլլէթինէ միւսալի կէլէ-պիլէն աիսէր գուլլէթ կօղ տըր: —Վեր. Բ. Փ. Տալիս

Գալպ իլէ տիր քի Ալլահը կէօրէպիլիլիղ: —Վեր. Ս. Զէպիլղ

Քրիստոսը խօշնուտ էթմէք, տիկէր հէր հանլը պիր քիմսէյի խօշնուտ էթմէքտէն տահա գօլաղ տըր: չիւնքի 0 մուճիպիմիղի օգուր: —Վեր. Վ. Տ. Վօլթըրս

Ալլահըն քիլիսէնինէ կէօթիւրէն կալընըղ գա-փու մուհապպէթին ալթուն գափուսը տըր: —Վեր. Մ. Յ. Փիյըս

Քիլիսէլէր կիւքսէք չէյէր իչիւն տու'ա էյէ-սիլէր, կիւքսէք չէյէր մէ'մուլ էյէսիլէր, կիւք-սէք իլահի չէյէր իչիւն թէչէպիլիստէ պուլուն-սընլար: —Վեր. Ս. Զօնսըն

Պիր թէք ինսանըն 'էօմրիւնիւ մէ'մուլ էթմիլ իսէք, կինէ նաֆիլէյէ կաշամամըղ: —Վեր. Բ. Քիւլլէյ

Բուհանի 'էօմրէ մալիք օլան քիմսէ պաշընը զիյատէ կօղարը թութմամալը տըր, կօղսա պիր քիւլիւք թաշտան թէօքէլիլէճէք տիր: —Վեր. Վ. Բ. Տէվալըն:

Հաղիպաթը տէօրիլիւլէյէքէք իչէ կարամաղ էթ-մէ, հաղիպաթ մուհապպէթիլէ սէյլէնմէլի տիր: —Վեր. Զ. Հ. Պըրքիթ

Հէր հանլը պինստա մատտէտէն զիյատէ 'աղ-վար տըր, 'ալէմ ու ճիհան իչիւն տախի պու չէյ սահիւ տիր: —Վեր. Բ. Վ. Ալլէն

Հէր իման, ֆարղ վէ սատագաթ 'ամէլի' Ալլահ իլէ ինսան ճանը միյանէսինտէ պիր 'ահա տըր: —Վեր. Յ. Յ. Ֆինալէյ

Քրիստոսըն «Կէլ» վէ «Կիթ» քէլամարը կէքտի-կէրինէ սըղը 'ալագատա սուրույօրլար, էվլէլա «Պանա կէլինի» զ վէ անտէն «Պիւթիւն 'ալէմէ կի-տինիլ»: —Վեր. Ե. Թ. Միքլին

Պա'ղը քիմսէլէր գէնկին օլսունլար եա օլմա-սընլար, կինէ ինէլապարը իյնէ տէլիլինտէն տիր: —Վեր. Թ. Յ. Սէլպի

Սէրթ սէօլլէր գըրըճտան զիյատէ միւսիլէք տիր-լէր, իմսի զընլարընասա գալսընլար: —Վեր. Է. Տէյլիստըն:

Մութլուլուղ վէ մէսէրրէթիմիլին էն պէօյիւք գըսմը փարասըղ վէ պէհասըղ տըր: —Վեր. Զ. Լ. Եօնքինս

Ալլահան գօրգմաղ էյի, Ալլահա իթիմաս էթմէք տահա էյի, Ալլահը սէվմէք էն էյի տիր: —Վեր. Ի. Փարքըր

Մուգատտէսիլէք միւնգէվիլէք տէյիլ, նէ տէ կալընըղ թախսիս ի նէֆա տիր, անճաղ խըսմէթ տիր: —Վեր. Ս. Ուսայթնէտ

Զէմանըմըղ գուսուր պուլմաղ վաղթը տէյիլ, անճաղ գուսուրլարը իսլահ էթմէք վաղթը տըր: —Վեր. Կ. Պ. Օսթին

Քիլիսէնին իչի' հէր մէս'էլէյի հալլ էթմէք տէ-յիլ, անճաղ պէչէրի զա'աթը իլահի գուարէթէ լապթ էյլէմէք տիր: —Վեր. Թ. Սընտըրլէնա

Քիլիսէ' իման իղբարը, Կիրալի վէ Բ. Մուգ. վասըթալարըյա Ալլահա կէթիլէմէյօր իսէք, պուն-լար անճաղ փութ մէվգըլինտէ գալմըլ օլուրլար: —Վեր. Կ. Կ. Ֆինալէյ

Պէչէրիլէթ նաղիլ վէ կիւզէլ պիր ֆիտան տըր, լաքին Քրիստոսըղ չիչէքսիլ տիր: —Վեր. Զ. Ի. Բիթթընալըրի

Իման իղբարլարը քիլիսէլէրէ մախսուտ տըրլար, Քիթ. Մուգ. իսէ՝ ճիւմէ միլլէթիլէրէ մախսուտ տըր: —Վեր. Ա. Թ. Կըթթըրի

Տինստար քիմսէ՝ տինստար օլմայանլարըն Քիթ. Մուգատտէսի տիր, չօղլար անճաղ օլ քիթապը օ-գուլապիլիլէր: —Վեր. Թ. Վուլգ

'Ինայէթ չիչէքլէրի քիւրէի հալաւը թէմիլ օ-լան մահալլէրաւ պէօյիւր: —Վեր. Զ. Կուլա

Պու պիլթիւն քիւրէի արգտա էն ա'լա վէ էն կիւզէլ ֆէնն 'ալիճէնապ կաշամաղըղ ֆէննի տիր: —Վեր. Յ. Պ. Գալլ

Կէօրիւնմէղ օլանլարը պէր թարաֆ էտէր իսէն, 'էօմրիւն մա'նասընը գալ էթմիլ օլուրսըն: —Վեր. Զ. Թ'օմիսըն

Ալլահա դարչը վէ քէնտիմիզէ գարչը էն պէօ-
յիւք կիւնահ ըստնանիճէ գաթի ի իւմիս կիւնահը
տըր: —Վեր. Հ. Եռւ

Պա՛ղըլար տիյանէթտէն միւթէլէզզիլ ոլուրար,
դայրիլէր տիյանէթի թաշըլը պ թէհամմիւլ էտէրլէր.
սէն տիյանէթի թաշըլը մը սըն, եօգսա սնտէն թէ-
լէզզիւլ մի էտէրսին: —Վեր. Բ. Ճօնսըն

Քրիստոսըն հիւսնի՝ մէսէրրէթիմիլ, 'էօմրիւ-
մօտէլիմիլ, մուհապլէթի՝ նապղըմըզ, հիւսնի թէ-
վէճճիւհիւ՝ հայաթըմըզ տըր: —Վեր. Վ. Թ. Վօթ-
քինսըն

Սալթ պիր գաթ տէյէպիլմիշ տիր, «Նէրէտէն
կէտիլիմի վէ նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլիլիմի» Յի-
սուս Քրիստոս: —Վեր. Ի. Վ. Թ. հօմիսըն

Պէօյիւք գըյմէթի օլսն ինճու նուգուտ տէյիլ՝
սիրէթ տիր: —Վեր. Կ. Ի. Սղօթ

էն պէօյիւք խրիսթիյան՝ քեամիլ թէվազու՝ վէ
սատապաթիլ ըստըն 'իլլէրինտէ եիւրիւյէն տիր:
—Վեր. Լ. Թէլֆօրտ

էնտիյէ էթմէլիւք պիր նէվ՝ աինսիլլիք տէյիլ՝
մի տիր: —Վեր. Բ. Վ. Ալլէն

Ալլահը իւք տէֆա գուվլէթ, լաքին սօն տէֆա
մուհապլէթ տէյիլ կէօրիւրիւզ: —Վեր. Ի. Փար-
քըթ

Սէն սիրէթինէ մուգայեշտ ոլուր իսէն, ի՛թի-
պար վէ շէրէֆին տալիս քէնտի քէնտինէ գաթէն
մուգայեշտ օլսնադ տըր: —Վեր. Թ. Յ. Հըլմ

Սաէմէրի նէ սէօյլէտիլիմիլտէն ղիյատէ նէ օլ-
տըղըմըզ իլէ թալիւմ էտէպիլիլիլ: —Վեր. Բ. Փ.
Տալիս

Ալլահ պիլտէ վէ պիլիւմ վասըթամըղլա անճադ
քէնտինէ լայըզ օլսն շէյէրի կաթիմադ իսթէր: —
Վեր. Թ. Գուլ

'էօմրիւն հէր գօյու պուլուլթընտան պիր սէս
կէլլօր, վէ հէր սէստէ ըստնանիճէ պիր միւթտէ
վար տըր: —Վեր. Ա. Ճ. Գամիլլէլ

Հէր չօճուգ ֆուրսաթլարճա՝ պիր միլիօնէր
տիր: —Վեր. Ս. Ձէտլիլ

ԱԻԵՏԱՐԵՐԻՆ ՄՈՒԽԱՊԻՐԻԼԵՐԻՆԷ ՊԻՐ ԻԽԹԱՐ (Յ. Գ. Գ.)

Պա մէսէրրէթ պէյան էտէրիլ քի պու սէնէ Ա-
ւեհաթէրէ պէնտ կէօնտէրէյէրին սայըսը արթմըշ
տըր: Գալէմ սահիպի տօսթլարըմըզն քէնտիլէրին
միւֆիտ էֆըրարլարը իլէ Աւեհաթէրի թէզէին էթ-
մէյէ րապի օլմալարը, մուհիպ ի իֆթիլար պիր
խուսուս տըր: Ի՛թիլարըմըզն, ինճիլի ճէմա-
'աթլարըմըզ արասընտա էֆըրարը միւնէվլէրէ
աահիպի օլ գտտար մուգթէարը ղաթլար վար տըր

քի, պուլարըն հէր պիրի Աւեհաթէրէ սէնտէ պիր
գալ պէնտ իրսալընա հիմմէթ էթսէլէր, չօղուգ
էճնէպի ղաղէթալարա միւրաճա՝աթ էթմէյէրէք, ա-
նը ղայէթ միւթէնէվլի՝ վէ փէք միւֆիտ պէնտէր
իլէ տօլտուրապիլլէճէյիլ: Անճադ պու խուսուստա
չու պիր գալ նօղթայա միւհիթէրէմ մուխապիլլէրի-
միլլին նազարը աիգգաթընը 'աճիգանէ տա՝վէթ
էթմէք իսթէրիլ:

1. Պէնտէրին մատտէսի միւթէնէվլի՝ օլսուն,
Աւեհաթէր ըստնանի վէ աինի պիր ղաղէթա իսէ տէ,
թալիւմ ու թէրպիլլէյի թէրպիլլէ վէ 'ա՛իլլէյի թէրֆի՝
էտէճէք մալիւմաթլարը տա հալիլ պուլուրանադ
տըր: Պու սէսէպտէն գարիյունը քրիստոն հա-
յաթը մա՛նէվլլէյիսին թէրֆի՝ էտէն հէր նէվ՝
մատտէլէր իւլէրինէ կաղըլապիլլիր: Աւեհաթէրի
սալթ նասիհաթլար վէ վա՛ղըլ իլէ տօլտուրաճադ
տէյիլլիլ: Նաղըլարտա մուխապիլլէրիմիլտէն պի-
րինին կէօնտէրտիլի պիր իքի էլլէնճէլի պէնտէր
գարիյունը քրիստոն թարաֆընտան թաղաիր էտիլմիշ
տիրլէր: Պաշգա պիր տա՛րիլ՝ թիճարէթ տա՛րիլսի
տիր, էհալիմիլլի փարա գազանմաղա թէչլիլ էթմէք,
վէ թիճարէթ վէ ալըշ վէրիշտէ կէօրիւլէն խաթալար-
տան ինթիլադ էթտիրմէք իւլըրէ, 'ամէլի վէ միւ-
ֆիտ պէնտէր կաղըլա պիլլիր: Վէ պուլարը կա-
ղաճադ թիճարէթէ վաղըֆ, միւթէ՛ալլէմ ատէմ-
լէրիմիլլին պուլուրադընա չիւպիէ հօգ տըր:

2. Պէնտէրին պօյունա նազարը աիգգաթ տա՛-
վէթ էթմէք իսթէրիլ: Վազա՛ա պա՛ղը՝ մատտէլէր
պիրալ ուղունճա կաղմաղը թալէպ էտէրլէր, վէ
պա՛ղը մուհարրիլլէրին կաղաղլարը ուղուն վէ
տէվաթը պէնտէր իլթիհա իլէ օգունուլապիլլիր:
Լաքին 'ալէսսէվլլէ ղաղէթալարտաքի պէնտէրին
զըսա օլմասը պիր շարթը էլլէմ-տիր: Աւեհաթէր
իլլիւն կաղըլան պէնտէր 'ալէլ 'ումուճ անըն 3-4
սիւթունընը թէճալուգ էթմէսէ էյի օլուր:
Մէմէքէթիմիլլտէ 'ալէլ 'ումուճ գուլլանըլան չիլ-
կիլի քեաղըտըն կարըմ թաղաղապընը պիր սա-
հիֆէսի իւլէրինէ կաղըլան, Աւեհաթէրին պիր սիւ-
թունընը տօլտուրըր: Իմտի Աւեհաթէր իլլիւն պէնտ
կաղաղլար սուլ խուսուսը տէր խաթըր էտէրլէրսէ
մէմուճ օլուրըլ:

ԻՂԱՆ

Մէրքէլի թիւրքիս տա՛րիլլէսինէ մախսուս ֆրօ.
Միւլթէլիթ ըստնանիլէր մէճիլսի էօնիմիլլէրի
էֆընճի Յունիս 27յէ միւսատըֆ Փէնճէյիպի
կիւնիւ Մարաշտա ինիլգաա էտէճէք տիր:

Միւլս. Մէճիլս Գործ. Ժողովը թարաֆընտան

Քեալէլ՝ Եղիս Ս. Պէնճիւլիս

ՇՈՒՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՑԷ

Ա. Գրիկ, 21/4 Մայիս, 1907

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Տեղիս ապեմ. Տար իւր 'աճեցէնին թէթլումամթը և մէհապինդայաթընտան օլմագ իւզրէ, պու քէրրէ տէ տէրունինտէ միւլքէմմէլ պիր վէլապէթլումանէ թէ'սիս գըլընմը, վէ կէչէն հաֆթա Չարչէնպիւհ կիւնիւ իշպու վէլապէթլումանէնին բէսմի քիւշապը պիր իճրա տա'վաթը թէմատի ի էյամը 'էօմր ու չէվ-քէթ ի հազրէթ ի Փատիլչանի կատ ու թէքրար է-տիլմիշ տիր: —Կէչէն Փազար կիւնիւ Իրան սէ-ֆարէթլումանէսինտէ սէֆիր հազրէթլէրինին հիմա-յէլէրի ալթընտա օլմագ իւզրէ, տէպիսթան վէ մէքիզլումանէ ի Իրանեան մէհաֆաթընտա օլարագ պիր գօնսէր վէրլիմիշ, վէ թարագը էչրէֆի հազ-րէթի Փատիլչանիտէն էլլի լիրա իհսան պուլու-րըմը տըր: —Ալմանիա սէֆիրի հազրէթլէրի մէ'դունէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ էտէճէք տիր: —Անատու ու տախիլինտէ թէպիզպիւթը ֆէնիյէ իճրա էթմէք իւզրէ, Պէրլին միւզէսի էքքիանըն-տան Մ. Նիյէ Վիշ չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր: —Ղալա-թա բըլթըմը իւզէրլինտէ ինչա էտիլէճէք եէնի կէօմրիւք էպիլիյէսինտէ, միւսքիրաթ կէօմրիւքիւ իշլէն տահա կէնիշ պիր եէր, կահի 180 մէթրօ կէնիշլիյինտէ պիր մահալ թախսիս էտիլէճէյի մէրվի տիր:

Վէլայաթի Շահանէ. —Ձէխա'իրին ախղ ու ի'թա-սընտա քիլէ իսթի'մալը պա'ղը կէօնէ կանըլըղա մէյտան վէրմէքտէ օլարըղընտան, գանթարլէ վէզ-նի ուսուլ իթթիխաղ գըլընտըղը կնգարէ վիլա-յէթինտէն մէքճի' ի 'ա'իսինէ իշար գըլընմը տըր: —Անթալիա թարաֆլարընտա քէսրէթլէ պուլու-նուպ աշըլաթտըրըղը սուրէթտէ իսլահ միւմ-քին օլան կապանի զէյթուն աղաճլարընըն քէս-տիրլիմէսինէ մէյտան վէրլիմէմէսի լաղըմ կէլէն-լէրէ էմր պուլուրըմը տըր: —Բէսէնարէ մա-տէն չիւքէթինէ մախսուս օլմագ իւզրէ, էրիսոս քէօրֆէպինտէ պիր էլէքթրիկ միւլէլլիտի ֆապ-րիգասը թէ'սիսինէ բուխսաթ ի'թալը չիւքէթի մէքքիւրէ թարաֆընտան մէքճի'ինտէն իսթիզան օ-լունմը տըր: —Օրման վէ մէ'սալին հազարէթին-ճէ Ամէրիգատան ճէլպ էտիլմիշ օլան մուլթէլիֆ նէվտէն փամուզ թօխուլարը Սէլանիք, Ատա-նա, Սիւլէտիյէ վէ Մա'մուրէթ իւլ Աղիզ վիլա-յէթլէրիլէ Պալըքէսիր, Իսթանքէօյ վէ սա'լը մա-հալլէրէ տէրաէսթի իրապ տըր: —Չաթը Շահանէ Այալըն վէ Խիւտալէնտիկար վիլայէթլէրի սէյապ-

զէտէկեանընա թէվզի' էտիլմէք իւզրէ, ճէյպ ի հիւ-մայունընտան 2,000 լիրա 'լինայէթ ու իհսան էյլէ-միշ օլարըլը կիպի, խաղինէ ի մալիյէտէն վէ Չը-րա'աթ պանդասընտան տախի 15 պին լիրանըն ի-թալընը էմր ու ֆէրման պուլուրմըլար'տըր: —Ա-տանա վիլայէթի տախիլինտէ քեա'ին Սէլէֆքէ վէ ճիւլարընտաքի խարապէլէրտէ աաարը 'աթիզա թէ-հարրիսի իշլէն բուխսաթ ի'թա էտիլտիյի ճիհէթլէ, կաղընտա հաֆրիյաթա միւլալաշէրէթ էտիլէճէք, վէ էնտա ի հաֆրիյաթա Միւզէ ի Հիւմայուն մէ'մուրէրլինտէն պիրի հաղըր պուլուրնաճագ տըր:

Միւլէնէվիէ. Նուֆուս հասըլաթընա հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն, մալ մէ'մուրլարը թա-րաֆընտան թէճալուզ էտիլմէմէսի իւզուլմը մա-գամը 'ա'իսինտէն կնգարէ վիլայէթլինէ իշար գը-լընմը տըր: —Պունտան պէօլէ ֆապրիզա վէ տէ-յիրմէնլէրինէ մօթօր վաղ էտէճէքլէրտէն կալընըզ 5 լիրա ի 'Օմանի բուխսաթ խարճը իլէ Համի-տիյէ-Հիճաղ տէմիր եօլու խաթթը նամընա օլա-րագ տա 5 մէճիտիյէ ախըր գարալաշարըլմը տըր: —Մէպտէ վէ միւնթէհա ի հարէքէթի էճնէ-պի մէմէքէթի օլուպ, էնտա ի սէյրինտէ սէվահիլ ի Շահանէյէ օլրայարագ, ֆապաթ հաղլիյաթ վէ մու'ամէլաթը թիւճճարիյէտէ պուլունան վափօր-լարա վէրլիլէճէք քէօմիւրլէրտէն 0/0 1 թրանսիթ վէ մէմալիք ի շահանէ իւքէլէլէրի արտաընտա միւնա-գալաթտա պուլունան վափօրլար մահրուգաթընտան տախի իսխալաթ բէսմի ալընմալը գարալաշարըլ-մը տըր: —Էֆրէնճի Ապրիլին 23իւնտէն 26սընա գատար Մըսըր տախիլինտէ վէպատան 26 միւսապ, 19 վէֆաթ վուզու' պուլմուշ տըր: 'Այնի միւս-տէթտէ ճիտտէտէ 7 միւսապ, 6 վէֆաթ վուզու' պուլմուշ տըր: Շիմալիյէ գատար Մըսըրտա 1,113 քիլի վէպայա թուլթուլուպ, 832սի վէֆաթ էթմիշ տիր: Շիմալիյէ գատար ճիտտէտէ վէպայա 340 քի-շի տիւշար օլմուշ, 326սը վէֆաթ էյլէմիշ տիր:

Փրօ. ճէմա'լի. Միսիսիլէրլին սէնէվի բուհանի մէճլիսի պու տէֆ'ա Մայիս 9տա Տէրիսա'ատէթ-տէ ին'իգատ էտէճէք տիր: —Ալմանիա խանէ-տանը իմփէրաթօրի վա'ղը Տր. Տրայանտըր պու կիւնլէրտէ Տէրիսա'ատէթտէ պուլունմաղլէ, պու-հաֆթա գարֆընտա Ալմանիա սէֆարէթ վա-լընըն բէսմէն խըտմէթ ի բուհանիյէթ թախսիս էյլէմիշ տիր: —Մէքէզի բուհանիլէր Միու-թիւնտաքի վա'ղլարըն իմլէրի իշլէն պու նուսթէնին գափաղընըն տէօրտիւնճիւ սահիֆէսինէ միւրաճա'աթ օլունտա —Կ. Պուսպ Հայ Աւետ. Բիլիսէ-նին չօպանը Վեր. Արսէն Շմալնիսանըն զէվճէ ի միւհ-թէրէմէսի պու հաֆթանըն Փազար էրթէսի կիւնիւ Ա-մէրիգատան սալիմէն Տէրիսա'ատէթէ միւլապէլէթ

էյլէմիշ տիր։ — Մար'աշտաքի Ալման էյթամխանէսի-
նին հազարըր Փասթօր Պրուհըմէն իլէ գէվճէ ի միւհթէ-
րէմէսի վէ քէզալիք միւհէստէսէ ի մէզըրիւրէտէն Միս
Էքրիթ իլէ Միս Եագուպս պէշ ալթը ալ թա'թիլ
իչիւն Ալմանխայս կիթմէք իւղրէ, Ապրիլ 15տէ
Մար'աշտան հարէքէթ էյլէմիշէ տիր։ Պու միւհէս-
տէսէ տա'խմ խաթթալար իլէ տօլու օլարադ, է-
հալիլէ փէք ֆա'խտէլի սուրէթտէ իֆա ի խըտմէթ
էթմէքտէ տիր։ — Միւթէվէֆֆա Կարապետ էֆէն-
աի Թէլֆէհանըն մախտուսը Ալպէրթ էֆէնաի պու-
ֆէնճէնպիւհ կիւնիւ Ամէրիգատան Տէրիսա'ատէթէ
միւվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

Հայ. Լուս. ճէմա'ալը. Միւթէվէֆֆա Ռէթէոս էֆ.
Պէրպէրեանըն էվասընա Ս. Փաթրիդ հազրէթլէրի
վասը թա'խին օլունարադ, իչլէրինին թէալիլէսինէ
միւվալէրէթ էտիլմիշ տիր։ Պէրպէրեան վարժա-
րանա Պետրոս էֆ. Կարապետեան մուվադգաթէն
հազր թա'խին օլունուռլ օլուպ, մէքթսպէ իչլէր
տէվամ էթմէքտէ տիր։ Միւթէվէֆֆա ի միւմաի-
լէյի հիսապարը թէֆթիշ օլունսըգտա, 900 լի-
րա դատար պօրճու պուլունսըգը անդալըմը տըր։
Վէֆաթընտա քիսէսինտէն անճադ 250 դըշ. դատար
փարա չըգմը տըր։ Ս. Փաթրիդ պու պօրճու դա-
փաթմադ իչիւն ի'անէ դապուլ էտէճէլինի ի'ան
էթմէսի իւղէրինէ, միւհէստէսէ ի մէզըրիւրէտէն վէ
Պէրպէրեան էֆ.նին տօսթլարը քէնաի ի'անէլէրինի
դաղէթալար վասըթասըյլէ վէ տօղրուտան Ս. Փաթ-
րիդէ կէօստէրմէյէ պաչամը տըրլար։ Մագսէտ ի
մէզըրիւր իչիւն Ռօպէրթ գօլէճին Էրմէնի թալէպէ-
սի 432, վէ Իւսկիլտար Ամէրիգան Գըզլար գօլէ-
ճի Էրմէնի թալիպաթը 648 դըշ. ի'անէ կէօստէր-
միշէ տիր։ Պէրպէրեան էֆ. մէզըրիւր պօրճու
գաթիթմադ իչիւն, պու հազընլարտա պիր գօնսէր
վէրմէք թասմիւմ էթմիշ օլուպ, մէզըրիւր գօնսէրին
Պէրպէրեան էֆ.նին վէֆաթընըն «քառասունք»ը
պիթաթքտէն սօնրա երինէ 'աջնի մագսէտ իչիւն իճ-
րա օլունմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։ Վէլհասըլ
միւհէստէսէ ի մէզըրիւրէտէն Պէրպէրեան համընա
իպգա էտիլմէսի իչիւն էլտէն կէլէն հէր վասըթա
իսթի'մալ օլունաճադ տըր։ — Մայր Եկեղեցիտէքի
մէքթէպ պիսասընըն հէնիտէն ինչասընա Թալչան-
ճեան վէ Էգնահան էֆլէրին պու հազընլարտա
պաչալաճադարը սէօյլէնլյօր. Ինչա'ալը մէզըրիւրէ
իչիւն 5,000 լիրա լաղըմ կէլէճէք իմիշ։ — Հաճըն
Առաջնորդըլընա Տ. Երուանդ Վրդ. Փէրտահճեան
ինթիխապ էտիլմիշ տիր։

Գա'թէլէ ճէմա'ալը. Էրմ. Գաթթիլէրէրին Կ. Փաթ-
րիդի Տ. Պօղոս Սապապալեանըն բուհանի մէ'մուրիլէ-
թէ տախիլ օլմասընըն 50նճի րէ'ս ի սէնէ ի տէվրիլէսի

րէսմի կէլէն Կիրակի կիւնիւ իճրա էտիլմիշ տիր։
Օլ միւհաստէպէթլէ Փափա հազրէթլէրի թարաթընտան
թէպրիքեաթը հալի պիր թէլէկրաֆ տախի կէլմիշտիր։
Ջիյնէթ ի մէզըրիւրէտէ սա'իր խըրսթիյան քիլիսէլէ-
րին փաթրիդլէրի թարաթընտան վէքիլէր վէ Փրօ-
թէսթան միլլէթ վէքիլի Յակոբ էֆ. Պօյաճեան
տախի հազրը պուլունսըլար տըր։ — Բուսիտա-
քի Էրմ. Գաթթիլէրէր Բուսիտ հիւքիւմէթինին սա'իր
քիլիսէլէրէ վէրալիլի հիւրիլլէթսէն իսթիֆատէ է-
տէրէք, քէնտիլէր իչիւն պիր Առաջնորդ թա'խին
էթմէյի թասմիւմ էթմիշտիր։

ԻՒԱՆ

Բիւթանիա բուհանիլէր մէճլիսի Գործադիր
Ժողովընըն քեաթիլի Պատ. Ս. Պ. Մանուկեան
ի'ան էտէր քի, Բիւթանիան Կահանգային ժո-
ղով Մայիս 15/28տէ Սալը կիւնիւ Տէրիսա'ատէթ-
տէ ին'իլատ էտէճէք տիր։ Բէզալիք Նիկոմիդիա
Գաւառական Ժողովը Մայիս 11/24 ձիւմ'ա կիւնիւ
իզմիտտէ իճթիմա' էտէճէք տիր։

Եարըն սա'աթ 8տէ Կ. Խ. չիրքէթինին տու'ա
մէճլիսի Ռէսթտէ 'ադտ օլունաճադ, Մատտէսի թէ-
չէքըրիւր վէ թէրէնիւմ։

ԹԻԻՃԱՍԻՅԷ		Լիրա 100 դըշ.տան	
Պաշտօն օգրա փրջ.	Ելէն օգրա դըշ.	Անաստ. գըրիմա	73-8
Անաստ. սէրթ		Կալ չիֆթ թէնէ. դշ.	
Անաստ. ալա 39-42	Ուս չուլալ դըշ.	Ռուս, փիւսյամըզ իչին 27	
Գըրմա ալա 79-80		Շէլէ գանիթար դըշ.	
Էնպա. Գօն. գըր. — —		Թըրիսթէ	86
Օտէսա 102-106		Ռուս	78
Արգ. օգրա փրջ.		Գանվէ 100 օգ. 5 1/5-6 1/10	
Անաստ. Ա. 32		Փէրէն չուլալը դըշ.	
» Բ. 31		Մըսըր	88-90
Ֆասալէ 100 օգրա		Ինկիլիզ	120
Սէլանիք 205-210		Րիզօն ֆր.	42 1/2
Գարա Տէնիզ 130-130		Ճափօն	170
Նէր. Անատ. օգ. փր. 48-50		Ճափն. թալլ. դշ.	135
Պալքէսէր 62-65		Փա'ս. Առանա օգրա	6-6 1/2
Սա'ս. օգ. փր. 106-107		Ա. ֆէն օգրա	
Թէֆէլէ դըշ. օգրա		Գա. Հիւս., Պալքէ. 160-165	
Էնգարէ, Եօղլատ 18 1/2-19 1/2			
ՍԱՐԲԱՅԻՅԷ. Էսհամը միւվալտէլէ		Լ. 0.	102 18
Շարդ Տէմիր Եօլու Թահլիլաթը		Ֆրգ.	150 37
Ա. Գրէտի Ֆօնիլլէ Էթիպիէն		»	337
Բ. » » »		»	270 75
Պանդ Նասիօնալ տը Կրէս		»	433
Մէճիլլէ դըշ. 107 21	Գըրմից	դըշ.	50
Մէթալիք » 100	Լիրա Ինկիլիզ	»	110 2
Կիւմիւլ Ուֆգ. » 104 20	Կիմ. միթ. 6սը	»	68
Նափօլէօն » 87 10	Գա'իմէ »	»	8 76

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Մ. Ա. Գրեգորյան. — Ճէյմսթամօն սէրկիսի Ապրիլ 26-յա միւստորֆ ձիւմ'ա կիւնիւ րէ'իսի հիւքիւմէթ Մր. Բուզէվէթին պիր նութիւլէ քիւշատ օլունմըշտըր Պու սէրկի Ինկիլիպէրին իւք տէֆ'ա. օլարագ Ամէ-րիպա թօփրաղընա եւրէշմէլէրինին 300նճի սէ-նէի տէվրէյէսի միւնասէպէթլիլէ քիւշատ էտիլմիշ տիր : Ուֆագ մուհաճիլլէր զիւմրէսի 1607 սէ-նէսի Ապրիլ 26սընտա պահրէն Չէսափէքպէյէ կիթմիշէր, վէ աղ վաղթ սօնրա Ճէյմսթամօնտա եւրէշմիշէր տիր : Օրասը օ զէման Ինկիլթէրա գրալը օլան Անճի Գրալ Ճէյմըսըն իսմինէ նիւ-պէթլէ Ճէյմսթամօն թէսմիլէ էտիլմիշ տիր : Մուհա-ճիլլէրին րէ'իսի Գափտան ձօն Սմիթ'հ նամընտա պիր գաթ օլուպ, միւմաիլէյ' դաթէն զոյլթ իզ-պալիէրէսթանէ պիր 'էօմր կէշիւրմիշ, վէ միւմաի-լէյ'ին զայրէթ վէ բիյասթի հաքիմանէսի սայէ-սինտէ մուհաճիլլէր թէշպալիւսէրինտէ մաղհարը մուվաֆֆադլիլէ օլմուշար իտի : Մուհաճիլլէր' զայր ի միւթթէշիտ, կէօրտիւքլէրի զահմէթ վէ մէշագաթլարտան եէ'ս ու ֆիւթուր կէթիւրմիշ վէ էքսէրիսի թէնպէլ վէ ուլլունաղ օլարագ, մէվ-ճուտիլթէլէրի պիլէ էթրաֆլարընտա պուլունման վահի գապիլլէր սէպէպլիլէ թէհաթտ ալթընտա պուլունմագտա իտի : Լաքին Սմիթ'հին բիյասթի պլթընտա, անլէր Ճէյմսթամօն չէհրինի պինա վէ թահքիմ, վէ վահշիլլէր իլէ հիւսնի միւնասէպաթ ազո էթտիլլէր : Պու վահշիլլէր րէ'իսիլէրնտէն պի-րիսինին գըղը' պիր Ինկիլիպ իլէ էվէնէրէք, Ին-կիլթէրալա կիթմիշ, վէ օրատա խանէտանը գրա-լի թարաֆընտան թա'դիմաթլէ գապուլ օլունմըշ տըր : Սէրկի Ճէյմսթամօնտա տէյիլ, անճագ Նօր-ֆօգ չէհրի ճիւլարընտա ինթիլիսապ օլունման պիր եէրտէ Չէսափէքպէյ գուրպինտէ քիւշատ էտիլ-միշ տիր : Պէհար հապսընըն կէճ կէլմէսի հասէ-պիլլէ թէտարիքեաթ թէ'իսի էտիլմիշ իտի իսէ տէ, կինէ տէ սէրկիտէ սէրկի գումիմանեապընըն 25 վապ' պինալարը, մուսթէլիֆ էյալլէթլէրին 31 էպնիլէսի վէ մէքքէդի հիւքիւմէթին 6 պէօյիւք պինսը պուլունմագտա տըր : Ճէյմսթամօնըն օ զէ-մանքի հալինի, իսթիլքեամաթլը վէ անընլէ պէրասպէր էթրաֆընտա պուլունման վահշիլլէր դարիլլէրինի կէօթէրէն պիր գարիլլէ եափըլաճագ, վէ պու-գարիլլէտէ պուլունման 300 սէնէ էվէլլէրի սէքէնէ-նին քիւթլէթլէրինի կիլէն վէ տէմիլթիլլէք, չուշա-լը վէ սա'իւր սէն'աթլարը օ զէման իճրա օլուն-աղլարը հալտէ իճրա էտէն քիւմսէլէր օթուրա-ճաղլար : Պու միւնասէպէթլէ, վասի միգեապտա

պէրրի վէ պահրի րէսմի կէշիպէր իճրա էտիլթէք տիր : Պու րէսմի կէշիպէրէ Ինկիլթէրա, Ֆրան-սա, Ալմանիա, Բուսիա, Ավսթրիա, Իթալիա վէ սա'իւր էվրօիա տէվլէթլէրի իլէ ձէն. Ամէրիգա հիւ-քիւմէթլէրինտէն պա'ղըլարը 'ապէրլէր եալսօտ հարպ սէֆինէլէրի կէօնտէրէճէքլէր տիր : Սէրկինին րէսմի քիւշատընըն իճրասը զէմանընտա պահրի րէսմի կէշիպտէ Մ. Ամէրիգանըն 23 հարպ սէ-ֆինէսիլլէ սա'իւր մէմէքէթլէրէ մախսուս 16 հարպ սէֆինէսի պուլունմագտա, վէ սա'իւր պիր թագըմ սէֆինէլէր տաիսի կէլմէքտէ պուլունմըշ աըր : Բէ'իսի հիւքիւմէթ Մր. Բուզէվէթ իրատ էթտիլի նութիւլտա էվլէլա պիլճիւմէ տիւվէլի էճնէպիլլէ մուրախսալարընա բասիմէի խօշամէտիլի իֆա էթմիշ վէ տէմիշ տիր քի, «Էշալիմիլլէն պու գա-տար պէօյիւք պիր զըսմընըն (քի պուլունմագտա պիրիսի տաիսի պէն իմ *) տամարլարընտա փէք աղ Ինկիլիպ գանը ճէվէլան էթմէքտէ պուլունմասը' չու խուսուրը հիշ պիր վէճիլլէ թէպալի էթմէք քի պու գալմըն թէմէլլինի Ինկիլիպլէր գօմուշար աըր . . . Միլլի աիլագ ու էվսաֆըլըն գալըպընը Ինկիլիպ նէպինտէն օլան քիմսէլէր տէօքմիւշէր տիր :» Պա'տէհու միւշարէլէյ' տիկէր ազվամըն մուրախսալարընա խիթապէն տէմիշ տիր քի, «Էվրօֆա ազվամընըն սայքի հէր պիրիսինտէն գա-նըմըլըն պիր զըսմընը, միլլաճ ու թապլի'աթըմըլըն պիրէլ չէօլէսինի ալմըլը աըր :» Պա'տէհու միւ-շարիլլէյ' նութիւլըն տիկէր պիր զըսմընտա տէ-միշ տիր քի, «Միւսթամէրաթա մախսուս պիլ-ճիւմէ էյամտա կեահ պիր, կեահ տիկէր պիր մէմէքէթտէն պուրալա Ալլանիլիպ օգիանտընըն տիկէր սահլիլնտէն վաղըթ վաղըթ եէնի մուհա-ճիլլէր տալըլարը կէլմիշ տիր : Պիր գալմ մաղա-մընտա մէպտէի զուհուրըմըլտան պէրու 'այնիլ չէյ տէվամ էթմիշ, վէ չու սօն 60 սէնէտէ մուհաճիլ-լէրին սայըսը 'ալէտտէվամ արթմագտա պուլունմըշ աըր : Եէնի կէլէնլէր աղ վաղթտան պիլլիմ միլլի հայաթըմըլտան ետտ պուլուրլար, վէ օլ հայաթ-լէ քիւլլիլլէն թէպէտաիւլ էտէրլէր : Անլէրին աիլագ ու էվսաֆճա չարչապուգ Ամէրիգալար կիպլի օլմալարը 'աճա'իլա տիր :» Մր. Բուզէվէթ իւք մուհաճիլլէրին տիւշար օլուրըլարը զահմէթ վէ մէշագաթլարտան պահս էթաթէտէն սօնրա, էլ-եէվմ մէմէքէթլին գարընընա չըգմըլ օլան մէս'էլէ-լէրտէն պա'ղըլարընըն սէօգլունիւ էթմիշ վէ տա'ի-մա օլարըլ կիպլի պու տէֆ'ա տաիսի Մ. Ամէրիգա-նըն իսթիլգալընըն փէք փարապ օլաճաղը իւմի-տինի պէյան էյլէմիշ տիր : Պունտան սօնրա միւ-

*Մր. Բուզէվէթ Ֆիլէմէնք նէպինտէն տիր :

ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ Ի ՊՐՈՌԵՍԱ

Մարտ ամսուան մէջ ընդունած ենք հետեւեալ դրամներն և իրեղէններն, զորս կը հրատարակենք խորին շնորհակալութիւն մատուցանելով իւրաքանչիւր նպաստամատուցի:

Ազն. Տեաքը, Տիկնայք և Օրիորդք. — Վեր. Յ. Երանեան Աֆիօն Գարահիսար 270, որոյ 10 Հաճի Մ. Սրման և 60 Ծննդեան տօնի պնակէ: Խ. Ա. Բապեան 2, Ս. Տինկիկեան օրց. վաճ. 24, 2 սիրամարգ վաճ. 80, Ս. Բարունեան 20, Պատ. Ա. Մօմ. ճիտախ Թոտոսթոյ 236, Ս. Մեկըմեան Տարսն 60, Վեր. Ա. Նիկողոսեան Չարսանձաղ-բէրի 280, որոյ 82½ Ծննդեան տօնի պնակէ, իր նուէր 20, Գ. Հոլափիկեան 20, Գ. Պոյաճեան 20, Կ. Վաս. կիրացեան 15, Ա. Հոլափիկեան 7½, Տիկ. Ե. Նիկողոսեան 5, Ա. Կօփանեան 5, Մ. Թաղէոսեան 5, Կ. Փէշքէրեան 5: Կ. Իշխանեան Խարբերդ 3, Պատ. Ա. Տալգրանեան Պաֆրա 35, որոյ 23 Ծննդեան տօնի պնակէ: Ա. Սիւքիսեան Սրվալ 3, Յ. Գամ. ճեան Մուսանիա 20, Տիկ. Մ. Գամճեան անդ 20: Յ. Ալիքսանեան Ատապաղար 143, Ն. Թաղթաղեան 20, Պատ. Ս. Թաթարեան Ճէրրան 90, որոյ 10 իր նուէր, 10 ոմն: Վեր. Յ. Գոնճեան Գահրիբէ Ծննդեան տօնի պնակէ 480: Որբի մը ի նպաստ 216, Վեր. Հ. Գէորգեան Գընձըլար 73, Վաճառումէ 9, Կ. Ս. Թուլմանեան Կիրասուն 1 «Կնոջ Հոգեհանութիւն»: Ա. Թէվրիզեան Խարբերդ 227, Ա. Մ. 100 նարինջ և 108. Ատապեան Եղբ. նուէր հարսանեաց 950, Վեր. Ա. Յարութիւնեան Չէթին 73, Վեր. Մ. Գարրիշեան Խարբերդ 236 այսինքն իր նուէր 22½, Փրօֆ. Թէնէրճեան 25, Մ. Չէվուրեան 40, Կ. Նահիկեան 16, Մ. Մուրասեան 20, Կ. Լույճեան 10, Մ. Չէլօեան 10, Պ. Պուճիկանեան 10, Աշուր Եուսուֆ 10, Յ. Չաթապաշեան

20, Ա. Ստեփանեան 4, Ա. Աւիլեան 3, Հ. Ժամ. կոչեան 5, Գ. Ղազաղեան 2, Մ. Համբարձումեան 5, Հացազործ Պետրոս 5, Պ. Պետրիկեան 5, Ա. Ա. ղէկեան 5, Յ. Յովակիմեան 1, Ն. Կարապետեան 3, Գ. Զուլամեան 5, Ս. Պուճիգանեան 5, Գ. Ռահանեան 5, Կօշկակար Պազտասար 5, Խ. Տէր Մկրտիչեան 5, Գ. Տէր Գասպարեան 3¼, ոմն 2, ոմն 1, Տիկ. Ա. Յակոբեան 3, ոմն 10 փարա: Վեր. Գ. Ստեփանեան Մուշ 162, որոյ 22 իր նուէր: Գանճանակէն 22: Յ. Գամճեան Մուսանեա 1 սակառ ձիթապտուղ: Ոմն 4 քաշ հէլվա: Վճարումէ 60: Տիկնայք Ընկ. Պարտիզակ 40, Որբի մը համար 216: Վեր. Պ. Թաղիկեան Երզնկեան 124: Խ. Ելմանեան Միխայիլ 70, որոյ 50 իր նուէր, Վեր. Հ. Օտեան 5, Գ. Սալմապեան 5, Արտաշէս 5, Մ. Տալուտեան 5: Լ. Գուլումճեան 20, Մ. Պալեան 59, Վեր. Յ. Մեիքեան Ուրֆա 175, Գ. Գանճեան 20, Օ. Աւագեան 10, Մ. Շամիեան 10, Պ. Տէր Պօղոսեան 5, Մ. Շիրինեան 40, Ն. Կիւլմէզեան 20, Գալիօնեան 20, Ե. Գարթապեան 20: Համագումար 4,838 զհ.:

Տեղ չնշանակուած նուէրներն պէտք է «Պրուսայ»է հասկնալ: Յառաջիկայ Համարձման տօնի օրը Որբանոցին բացման 33րդ տարեդարձն ըլլալով տարեկան «բարեգործական պազարը» տեղի կ'ունենայ: 500 կոտոր այլեայլ ձեռագործներու և իրեղէններու, գրքերու, պատկերներու պէտք ունինք. բարեհաճիլ խրկել Մատթէոսեան տպարան, Ամբրիգան խան, Ֆինճանձըլար, Կ. Պօլիս, Լամթղթատարով մեր հասցէին ի Պրուսա: 1908ի Հանրապետական օրացոյցին մէջ յարմար ծանուցումներ հրատարակել փափաքողները պարտին այժմէն գիմիլ Մատթէոսեան Տպարանի վարիչին:

Ձերմ մաղթանքներով

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

ԱՅԻՏԷՔԻ ԵՆՆԻ ՔԻՅԱՊԼԱՐ ԻԻԶԷՐԻՆԷ ԽՈՒՍՈՒՍԻ ՏԻԳԳԱՅ ԶԷԼՊ ՕԼՈՒՆՈՒՐ

«Ձիւք Երէջ Հըրէն Ըրէճէ-Է Է-Է», քի Էրմէնի իւլ հրուֆ Թիւրքճէ 201 սահիֆէտէն 'իւպարէթ օլարը հալտէ քեաղլա գափլըր 3 զրշ: վէ պէզ գափլըր 4½ զրշ:ա սաթըլըր: Պու. քիթապըն Էրմէնիճէսի սախի 177 սահիֆէտէն 'իւպարէթ օլարը հալտէ Թիւրքճէսինին ֆիլաթըլա սաթըլըր:

«Պուշ Կէ-Է» 168 սահիֆէտէն 'իւպարէթ օլուպ, 3½ զրշ:ա սաթըլըր:

«Թալիմալ Է Դի Է Դի-Է» քիթապըր սախի Էրմէնի իւլ հրուֆ Թիւրքճէ վէ Էրմէնիճէ օլարագ Էազընուս թապ' օլուսաճաղընսան իսթէյէնէր չիւսիտէն սըփարըլարընր կէճուտէրէ պիլիւրէր:

«Տիւս, Է-Է Դի Է Դի-Է» նամ քիթապըր սախի պուստան Էվիլ ի'լան Էլէմիշ իտէր տէ, պու տէֆա Էրմէնիճէսի նապարը տիգգաթ ճէլպ օլուսուր: Կէրէք Էրմէնիճէսի կէրէք Էրմէնի իւլ հրուֆ Թիւրքճէսի պէզ գափլըր 7 վէ քեաղլա գափլըր 5 զրշ:ա սաթըլըր: Սըփարըլար Պարպիսաուսա Մր. Ռ.Ռ. Փիթէ կէճուտէրիմէլի տիր:

ՊԱՂՁԵԼԷՐԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ԶԻԶԷՐԼԷՐ

Եաղ իշխն 6 փաքէթ ա'լա չիշէք թօխումլարը, 6 փաքէթ մուֆիտ սէպզէ թօխումլարը, 2 Կլատիօլի նամ զանպազ չիշէլի, 2 Գաննաս Գրօզի (քէնէվիլ չիշէլի), 2 Ալման սուսէնի, 1 Տալիա Գաղթուս, 3 չաղայիլ ի նու'ման (anemone) վէ 2 տիւլիւն չիշէլի (renoncule), Էանի 12 քէօք վէ պասապար: Իշուս իւշ թաղըմտան հէր հանկը պիլիսի 6 տանէ պիլիէր զուրուշըզ փօսթա փուլը մուգապիլինտէ փօսթա իլէ կէճուտէրիլի: Արզու էտէն զէվաթ աթիտէքի տարէսէ միւրաճա'աթ էթմէլի տիր:

Ատրէս. Établissement Horticole de Therapia
Constantinople

26—20

ՔԻԼԻՍԵԼԵՐԻՄԻՉՏԵՔԻ ՐՈՒՀԱՆԻ ՄԵ՛ՄՈՒՐԼԱՐ

Պու ֆիւրիսթատ սէնզլէն իամէրի եազըլմայանլար, եախօտ եանըլ եազըլմանլար պիղէ մա՛լիւմալթ վէ-րիւրէրսէ թասհիհ էտէր իղ: Մէ-էլ Ա-ե-ր:

Դ. ՄԵՐՔԵՋԻ ՐՈՒՀ. ԻԹԹԻԼԱՏԸ

1. ՄԵԼ- րա՛լէ-է

Սիւսս, Վեր. Միհրան Գազանճըեան, Զարօ, Սարգիս էֆ. Արեւեան (մու՛ալլիմ) Էնսորէս, Պատ. Աւետիս Գէորգեան, Թօգատ, Տիգրան էֆ. Տիւրկէրեան (մու՛ալլիմ), Կիւրիւն, Վեր. Գէորգ Տէմիրճեան, » Դուզուլի թաղ, Պատ. Մ. Լուսիկեան, Մանճըլըզ, Սարգիս էֆ. Կիւրեղեան, Շապին գարա Հիսար, վէ Թամգարա, Պատ. Եր-

ուանզ Գառապալան, Տիւրիկի, Պեարոս էֆ. Մուղայեան, Բար-էօրէն, Պատ. Արարամ Գըլըճճեան,

2. ՄԵՐԷՖՆԻ րա՛լէ-է

Մէրզիֆուէն, Վեր. Գալմէ Ապլանատեան, Ալաչամ, Վեր. Նիզօլա Գուզուճազ օղլու, Ամասիա, Վեր. Մովսէս Տօմպալեան, Զիլէ, Պատ. Գասպար Թուրատեան, Իսկիլի, Պատ. Ափօսթօլ Տիւրթիօփուլօս, Հաճի քէօյ, Պատ. Աւետիս Տարագճըեան, Հէրէք, Վեր. Եօրկիօս Անասթասիատիս,

Պաֆրա, Պատ. Արմենակ Տաղզըրմանեան, Սամուէն, Վեր. Խրիսթօ Փափատօփուլօս, Վէլլիւր Բէօփրիւ, Պատ. Գէորգ Զաքարեան, Փաթսա, Վեր. Թէօտօրոս Թումափիս, Ազապ աղա, Ավգաթ Հաճի քէօյ, Իւնեա, Զար-չամպա, պօշ:

3. ԹԵՐԱՂԷՆ րա՛լէ-է

Թրապըզօն, Մինաս էֆ. Սալաթեան, Պէյ ալան, Պատ. Անտրիաս Իֆանտիտիս, Սէմէն, Պատ. Եանի Անասթասիատիս, Օրատու, (Բուճ) Փանտէլիս Ֆիլատէլֆէվս, » (էրմէնի) Յակօբոս Ա. Գալուստեան:

Թ-ազէնալ 1. Մուրատչազ վա՛րդը «Պատ.» տէլիլ, Վեր. Յարու-թիւն Կարապետեան տըր:

2. Մուրատչազ քիլիսէսինին չիւ՛պէլէրի աթիտէքի-լէր տիր:

(ա) Պէօլիւք գարա աղաճ, (բ) Պէյ Նալլա, պուճ-լարտա վա՛րդ Պատ. Կարապետ Ասատուրեան օ-լուպ, Սամուէլ էֆ. Աղեքսանդրեան տափի վա՛րդ վէ մու՛ալլիմ մագամընտա իչլէմէքատ տիր:

(գ) Կէօլտաղ, (պօշ): 3. Ճէրանտա Սարգիս էֆ. Թաթարեան վա՛րդ վէ մու՛ալլիմ մագամընտա իչլէմէքատ տիր:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ԲՐՈՑ. Վ. Յ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՆՈՐ ԲԱՌԱՐԱՆ

ԱՆԳԼԻԵՐԵՆԵ ՀԱՅԵՐԵՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Խնամով սրբազրեալ եւ խիստ ճոխացեալ

Գին 50 դր. — Թղթասարի ծախով 55 դր.

Յանձնարարութեանց համար դիմել

3. ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆԻ, ՊԱՅՊԼ-ՀԱՌԶ 4. ՊՈԼԻՍ

ՊԻՐ ԵՆԻՒ ԲԻԹԱՊ

Վեր. Գարա Գրիգոր Յարա՛լէ-է-է եախօտ Բէյա-ւէլ Դէր Էօր. Պու քիթապ էլլի պիր սէնէտէն պէ-րու Թիւրքիանըն էն պէօլիւք Փրօթէսթան քիլիսէ-սինին (Այնթապ Հայիկ քիլիսէսինին) չօպանը պուլուէնան Վեր. Գարա Գրիգորըն թէրճէմէ ի հա-լի օլուպ, մախտուճը Վեր. Յ. Գ. Գրիգորեան թարաֆընտան թէ՛լիք էտիլմիշ տիր: Պու քիթա-պըն իրատը թէպչիր ի պէշարէթ մագաէտիլլէ ճէմ՝ էտիլէն «Գարա Գրիգոր Սէրապէտի»նէ թախտիս է-

տիլմիշ օլաղընտան, իւմիտ էտէրիլ քի Թիւրքճէ թէքէլլիւմ էտէն, խուսուսա Պատ. Գարա Գրիգո-րը շախտէն թանրյան Փրօթէսթան ճէմա՛թլարը-մըլ աւըն ֆիւրուլթը էմրինատ մու՛ալլէնթ էյ-լէյէճէքլէր տիր: Ֆիլմիթ Յ դրուշ, եա՛նի պիր չէրէք մէճիտիլլէ, վէ Ամէրիգատա 23 սէնթ օլաղը հալտէ, սաթուէն ալմապ իսթէյլէնլէր Տէրիտա՛տաթ-տէ Պալպըլ Հաուստա Վեր. Յ. Գ. Գրիգորեանա, վէ եախօտ Այնթապտա Բիթապըն Յովհաննէս է-ֆէնտի Լիւսնեանա միւրաճա՛թ էտէպիլիլլէր: